

Fórum života

I. ročník Nepredajné

Úvodník

Vidíš len veľké guľaté brucho s vyklenutým pupkom. Pred mesiacom bolo o čosi menšie, pred tromi ešte menšie a pred ôsmimi mesiacmi bolo ešte ploché. Ale už to nebolo len také obyčajné ženské bruško. Ukrývalo vzácny poklad, ktorý sa má čoskoro narodiť.

Celý ten čas tehotenstva tam žije maličké bábätko. Ono rastie a ty vidíš stále iba brucho. Výnimkou je v dnešných časoch, samozrejme, vyšetrenie ultrazvukom, keď sa na monitore črtajú detské obrysy. Nevidíš však dobre tvár; bude po mame, bude po dedovi?

Bruško je zasa väčšie, ale ako máš vedieť, že sa v ňom naozaj ukrýva utešené dieťaťko? Rozumom to vieš, prežívať túto skutočnosť je ale náročnejšie. Narastajúcim počtom pohybov v brušku dáva o sebe stále viac vedieť.

Ale ty ho už aj tak dávno miluješ – od počiatku, aj keď je zatiaľ cez bruško neviditeľné. Prihováraš sa mu a hľadáš ho. Teraz spolu čakáte; Už – už príde; nastanú tie vaše osobné Vianoce. Zrazu ho spoznávaš. A predsa, je to stále to isté tvoje nádherné dieťa. Je také krehké a sväté.

Bud s nami šťastný maličký človek!

Katarína Michalčíková

Vianočný pozdrav

Drahí priatelia,

zo srdca Vám prajeme, aby ste tajomstvo Vianoc prežili naplno. Betlehemske ticho nech Vás naplní pokojom a anjelské Glória nech prekypuje vo vašich životoch opravdivou radosťou. Nech sú vaše srdcia otvorené pre každého; aj pre to najmenšie ešte nenarodené dieťa, pre chorého, starého, pre rodinu a priateľov, aj pre neznámeho núdzného.

Celý rok 2005 nech Vás sprevádza Božie požehnanie a nádej, že spoločným úsilím môžeme pomôcť šíriť lásku a úctu ku každému človeku. A k tomu ešte pridávame pranie hojnosti naplnených medziludských vzťahov vo vašich rodinách a na vašich pracoviskách.

Nech sa Vám v nastávajúcom roku darí žiť vo vedomí nádhernej upokojujúcej Božej prítomnosti.

Vaši priatelia z redakcie Spravodajcu Fóra života

Z obsahu:

SLOVENSKO

- Hospic pre Banskú Bystricu sa začne stavať neskôr .2
- Na Slovensku vznikajú Hniezda záchranu2
- Nový zákon o rodine3
- Je to jedno kto je matka?3
- Príhovory kardinálov Tomku a Korca5

SVET

- Voľby v USA8
- Holandskí lekári požadujú direktívy pre eutanáziu bez súhlasu pacienta8
- Ochrana ľudského života ako legislatívny zámer .10
- Planned parenthood je pobúrené možnosťou voľby zdravotného poistenia10
- Austrálsky lekár a bioetik odhalil, že tlak presadzujúci klonovanie, je motivovaný obrovskými ziskami11
- Má ešte Európa zmysel pre pravdu?13
- O európskej chorobe a obrane rodiny13

AKTIVITY FÓRA ŽIVOTA A INÝCH ORGANIZÁCIÍ

- 2% dane pre Fórum života14
- Gynekologicko-pôrodnícka ambulancia, ktorá rešpektuje náboženské presvedčenie klientiek .15
- Pochody za život16
- Dôstojnosť života žien v našej spoločnosti . . .16

PREDSTAVUJEME ČLENSKÉ ORGANIZÁCIE

- Liga pár páru na Slovensku18

TÉMA - HORMONÁLNA ANTIKONCEPCIA

- Kto má záujem na zvýšení spotreby antikoncepcie20
- Pilulka je pre lekárov zlatá baňa21
- Hormonálna antikoncepcia a jej negatívne zdravotné účinky21
- Vzťah umelých potratov a hormonálnej antikoncepcie24

Originálna metóda košických neurobiológov

Košickí výskumníci Neurobiologického ústavu SAV Košice ešte v roku 1993 vynali metódu, ktorá sa uplatňuje pri operáciách na hlavnej ľudskej tepne – pri aneuryzme aorty. Jej originalita je v metóde chladenia miechového kanála. Pri doteraz používaných metódach bolo možné operovať len 15-20 minút, pretože pri prekročení tohto limitu hrozilo ochrnutie. Metóda však predlžuje tento čas až na 60 minút a bola úspešne publikovaná v odborných časopisoch a je uvedená aj v najnovšej svetovej učebnici cievnej chirurgie.

Podľa riaditeľa ústavu Iva Vanického sa u nás táto metóda neaplikuje, pretože sa u nás robí málo operácií, pri ktorých by mohla byť použitá a nezanedbateľným faktom sú aj finančné náklady.

Fórum života, 5.11.2004

Vrcholí príprava zmluvy medzi Sloveskom a Svätou stolicou

„Zmluvné strany pracujú na uzatvorení konečného textu zmluvy o výhrade vo svedomí,“ povedala Anna Andrejuvová z tlačového oddelenia ministerstva spravodlivosti. Cieľom zmluvy je dať možnosť veriacemu odmietnuť vykonanie toho, čo vo svojom svedomí považuje za nedovolené a je to v rozpore s náukou viery a mravov.

Na základe zmluvy, ktorá bola prijatá medzi Sloveskom a Svätou stolicou, vyplývala potreba prijať štyri zmluvy. Zmluvu o duchovnej službe v Ozbrojených silách SR a zmluvu o katolíckej výchove a vzdelávaní už obe strany ratifikovali. Zmluva o výhrade svedomia je vo vrcholnej fáze prípravy. Ostáva tak už vypracovať len zmluvu o financovaní cirkví.

Fórum života 8.8.2004

Hospic pre Banskú Bystricu sa začne stavať neskôr

Tento mesiac sa malo začať so stavbou hospicu v lokalite, ktorá patrí do centra mesta. Proti stavbe hospicu sa postavili obyvatelia, v ktorých blízkosti mal stáť. V petícií ktorú doručili magistrátu sa uvádza: „Integrovať takéto zariadenie bezprostredne do obytnej zóny nespĺňa predstavy o modernom bývaní, ktoré ovplyvnili naše rozhodnutie žiť v tejto lokalite, tak ako je schválená v územnom pláne“.

Jaroslav Blinka, predstaviteľ občianskeho združenia Belveder, ktoré vytvorili obyvatelia oblasti, v ktorej pôvodne mal hospic stáť, zdôraznil, že nie sú proti hospicu, iba proti jeho umiestneniu do obytnej

zóny. „Nemali by sme súkromie. Musíme si uvedomiť, že to sú nevyliciteľne chorí a umierajúci ľudia. Nemali by žiadnu parkovú výsadbú, nemali by sa tí ľudia kde prechádzať, museli by sa prechádzať priamo v tejto zóne. Treba si uvedomiť, že sú to ľudia ťažko chorí, vo vysokom štádiu rakoviny, cukrovky, ktorí majú infekčné choroby a to by vplývalo na obyvateľov.“

Na situáciu reagoval riaditeľ banskobystrického biskupského úradu Vladimír Farkaš slovami, že vzhľadom na odpor obyvateľov ulice, cirkiev plánovaný hospic postaví na inom pozemku, ktorý bude umiestnený ďalej, od pôvodnej lokality. Tento rok sa však stavať nezačne. „Nechceme stavať na jedoch, ale zároveň nás urážajú nízke dôvody proti takémuto zariadeniu.“

Banskobystrický biskupský úrad plánuje reinvestovať do vybudovania Hospicu Božieho milosrdenstva približne 90 miliónov korún. Po dokončení by v ňom malo bývať asi 70 ľudí. Súčasťou zariadenia budú i byty pre personál a materská škôlka.

Fórum života 10.11.2004

Na Slovensku vznikajú Hniezda záchrany

Od 8. decembra funguje na bratislavských Kramároch verejný inkubátor. Ďalšie by mali byť čoskoro otvorené aj v Žiline a Prešove. Inkubátory by mali byť k dispozícii ženám, ktoré si nechcú nechať svoje dieťa. Ide o umožnenie anonymného odloženia, kedy sa od matky nevyžaduje jej totožnosť. Dieťa, ktoré bude umiestnené v takomto inkubátore, pôjde najprv do dojčenského ústavu a neskôr bude ponúknuté na adopciu. Projekt sa nazýva „Hniezdo záchrany“ a jeho iniciátorom je občianske združenie Šanca pre nechcených.

Fórum života, 8.12.2004

Ústavný súd rozhodne o ústavnosti antidiskriminačného zákona

Minister spravodlivosti Daniel Lipšic sa rozhodol vláde predložiť návrh, aby Ústavný súd SR rozhodol o ústavnosti alebo neústavnosti tzv. pozitívnej diskriminácie. Parlament vládny návrh antidiskriminačného zákona doplnil v máji o ustanovenie umožňujúce pozitívnu diskrimináciu. „Pozitívna diskriminácia nie je v rozpore so smernicou Európskej únie, ale v rozpore s Ústavou SR,“ uviedol Daniel Lipšic. Kvóty posilňujú totiž stereotypy, že niektoré skupiny nie sú schopné dosiahnuť úspech bez osobitnej ochrany. Následne vláda súhlasila s podaním na Ústavný súd SR o súlade antidiskriminačnej legislatívy s Ústavou SR. Podľa Kataríny Tóthovej by podanie na Ústavný súd SR v prípade antidiskriminačného zákona malo byť úspešné. Tóthová zdôraznila, že z článku 12,

odseku 2 Ústavy SR jasne vyplýva, že nikoho nemožno z dôvodu rasy alebo etnickej príslušnosti zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. Bolo by paradoxom, ak by antidiskriminačný zákon na jednej strane hovoril o rovnosti, a na druhej zavádzal vyrovnávajúce opatrenia pre určité skupiny ľudí.

Fórum života 6.10.2004

Sympóziu o pastorácii rodín

V sobotu 27. novembra 2004 sa v Kňazskom seminári v Badíne uskutočnilo Sympóziu o pastorácii rodín organizované Diecéznym pastoračným centrom pre rodinu Banskobystrickej diecézy. Sympózia sa zúčastnili banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž i banskobystrický pomocný biskup, Mons. Tomáš Galis. Účastníci sympózia po prednáškach a práci v skupinách prijali nasledovné spoločné vyhlásenie:

„Rodina je neustále považovaná prevažnou väčšinou obyvateľov Európskej únie za jednu z najviac cenených hodnôt. Uvedomujúc si túto skutočnosť, chceme sa zo všetkých síl usilovať brániť a podporovať túto hodnotu v rámci pastoračných programov v našej Banskobystrickej diecéze v súčinnosti s prebiehajúcou diecéznou Synodou tak, ako nás k tomu vyzýval pápež Ján Pavol II. pri svojej historickej návšteve v Banskej Bystrici v septembri roku 2003. Aj prostredníctvom dnešnej Konferencie o pastorácii rodín s medzinárodnou účasťou chceme v tomto úsilí spojiť sily vo vzájomnej spolupráci. Diecézne pastoračné centrum pre rodinu zriadené 1. augusta roku 2003 diecéznym banskobystrickým biskupom Mons. Rudolfom Balážom, môže v tomto zmysle ponúknuť platformu na vzájomnú komunikáciu a výmenu skúseností rôznym kresťanským prorodinným subjektom, ktoré sa na území diecézy venujú pastorácii rodín. Chceme sa rovnako zapojiť do spolupráce so štátnymi inštitúciami, centrami pre rodinu a ďalšími organizáciami tretieho sektora doma i v zahraničí tak, aby to bolo na čim väčší osov jednotlivým rodinám - ich stabilite a stálemu rozvoju.“

Roman Seko, riaditeľ Diecézneho pastoračného centra pre rodinu

Nový zákon o rodine

Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov predložilo do legislatívneho procesu Ministerstvo spravodlivosti SR.

Oproti pôvodnej právnej úprave z roku 1963, nový zákon ustanovuje mnohé významné zmeny, predovšetkým zrýchli možnosť adopcie detí, určil výšku minimálneho výživného na 30% zo sumy životného minima, ako aj zakotvil zásadu, že matkou dieťaťa je žena, ktorá dieťa porodila, pričom akékoľ-

vek dohody a zmluvy, ktoré by boli v rozpore s touto zásadou budú neplatné.

V priebehu prerokovávanía návrhu zákona vo výboroch NR SR boli prijaté pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré necitlivo narušali jeho zásadné ustanovenia. Výbor NR SR pre sociálne veci a bývanie prijal návrh na vypustenie definície hlavného spoločenského účelu manželstva, ktorým je založenie rodiny a riadna výchova detí. Ten istý výbor navrhoval aj vypustenie ustanovení o manželskej vernosti, ale aj o rodičovstve ako spoločnosťou mimoriadne uznávaného poslania ženy a muža.

Uvedené pozmeňujúce návrhy sme považovali za nemúdry pokus o spoločenské oslabenie manželstva. Za správne sme nepovažovali ani návrhy na vypustenie ustanovení o manželskej vernosti, ktorú si snúbenci sľubujú aj pri uzatváraní manželského zväzku a zásady upravujúcej rodičovstvo, pretože nevieme, aké čestnejšie má byť poslanie matky a otca.

Nazdávame, že aj ustanovenia, ktorých dodržiavanie štát nevyv núcuje, majú v predpise tohto druhu svoj význam. Preto sme apelovali na predsedov parlamentných klubov, aby sa zasadili o taký zákon o rodine, ktorý nebude narúšať charakter rodiny a manželstva. Je nesmierne dôležité, aby si uvedomili, že zákon, ktorý má určovať charakter a postavenie rodiny a manželstva na najbližšie roky, musí byť morálny a nesmie ustupovať krátkodobým liberálnym trendom.

Ústavnoprávny výbor ako gestorský výbor v spoločnej správe odporúčal navrhované zmeny neschváliť. O návrhu zákona hlasovalo 10. decembra plénum Národnej rady SR, ktoré zákon schválilo, a to bez zmien navrhnutých Výborom NR SR pre sociálne veci a bývanie.

Fórum života, 10.12.2004

Je to jedno, kto je matka?

Ešte v predposlednom desaťročí minulého storočia o tom, kto je matka, nebolo pochyb. Právne normy definovali matkou ženu, ktorá dieťa porodila, resp. vynosila a rodičmi boli matka a otec, ktorí dieťa priviedli (splodili) na svet.

V minulosti rovnako ako aj dnes prichádzali do úvahy nevlastní rodičia, ktorých dieťa získavalo adopciou, pričom často sa žena, ktorá ho porodila zriekla, pritom však zostávala jeho biologickou matkou. Pre dieťa však existovala jediná matka. Tá, ktorá sa rozhodla nahradiť mu jeho vlastnú mamu.

Avšak dobre rozbehnutá prax rozvodov (tzv. reštrukturalizácia rodín) vnútila dietatu ďalšieho rodiča – zvyčajne nevlastného otca a v oveľa menšej miere i nevlastnú mamu. Prestáva platiť, že každé dieťa má jedineho otca a jedinú mamu, ale svitá na „zlaté“ časy

pluralitného rodičovstva. Napr. o štatút mamy, aspoň vo vzťahu k dieťaťu, sa uchádzajú dve ženy – tá ktorá ho porodila, i tá ktorá ju v rodinnom živote nahradila. Právne však matkou zostáva tá prvá, druhá zostáva „iba“ nevlastnou matkou, často však iba tetou. V právnom ohľade sú však na štatút matky viazané rôzne výhody náležiacie v rôznych situáciách starostlivosti o dieťa. Nevlastná matka a potom i dieťa zverené do jej starostlivosti ostávajú handicapovaní...

Skutočný a dodnes nerozlúsknutý rébus definovania štatútu matky priniesli technológie asistovanej reprodukcie (AR). Neplodnosť potenciálneho rodičovského páru sa (okrem techník, ktorými sa z nich stáva opäť plodný pár, pričom obaja zostávajú tak genetickými rodičmi, ako aj tými, ktorí ho privedú na svet) rieši aj darčovstvom pohlavných buniek i poskytnutím matrice cudzej ženy. Spomenuté technológie AR značne zneistili súčasný právny stav, čo sa týka definovania štatútu matky. V snahe o zmenu právnych noriem v tomto ohľade môžeme vybadat dva prúdy:

- určiť štatút matky jedinej osobe;
- určiť štatút matky všetkým osobám, ktoré si „rozdelili“ súčasnú úlohu matky v procese privedenia na svet i starostlivosti o neho.

Prvý prúd zvažuje, kto je najpriateľnejším rodičom – matkou pre dieťa. Skúma či je takým rodičom – matkou:

- žena, ktorá poskytla vajíčka – genetická matka;
- žena, ktorá dieťa počaté cudzími pohlavnými bunkami vynosila a porodila – tu môže ísť o tzv. nájomnú matku (náhradnú matku) alebo i o ženu, ktorá sa týmto usiluje o „vlastné“ dieťa;
- žena, pre ktorú predchádzajúce dve poskytli „svoje služby“.

Na konštituovanie štatútu matky tento prúd pozerá zdanlivo z hľadiska záujmov dieťaťa. Zdanlivo preto, lebo pričasto a priori zavrhuje zo sféry svojho záujmu matku, ktorá je zároveň genetickou matkou, ženou ktorá dieťa porodí i tú, ktorá ho bude vychovávať. Pri určovaní tzv. vlastníctva dieťaťa sa skúma, vklad ktorej z týchto žien je pre dieťa najvýznamnejší. Sú to jej gény alebo bezproblémové tehotenstvo a pôrod, resp. vklad v tejto etape jeho života, či vzťah, ktorý sa mu poskytne po jeho narodení? Výberom najzúročnejšej ženy sa z nej stáva výhradná vlastníčka dieťaťa a ostatné sa anonymizujú. Z úloh žien pri týchto technikách AR je zrejme, že favoritom bude žena, pre ktorú sa všetko vykonáva.

Druhý prúd často vychádza z tých istých predpokladov a uzatvára, že vklad všetkých týchto žien z hľadiska psychológie nie je zanedbateľný, a preto buď vlastníctvo dieťaťa prisudzuje žene, pre ktorú sa to všetko robí, pričom však neanonymizuje ostatné „matky“, alebo priamo koketuje s myšlienkou „prídavného“

rodičovstva, kedy vlastníctvo dieťaťa rozkladá medzi všetkých zúčastnených.

Z uvedeného je zrejme záujem zavrhnúť štatút matky u ženy, ktorá dieťa porodí a nahradí ho ženou, ktorá úlohy matky preberá po narodení. Je však potrebné si uvedomiť, že štatút matky pre ženu, ktorá bude dieťa vychovávať, vyšiel z hodnotenia, že pre jej vklad je práve táto žena najpriateľnejším rodičom. Ak však skúmame tento vklad, zástancovia tejto zmeny uvádzajú všetko (napr. mať stabilnú prácu, nebyť alkoholik či narkoman, neuvažovať nad rozvodom v blízkej budúcnosti...), čím môže disponovať aj muž. V každom prípade tento vklad nezahŕňa skutočnosť, akou je prínos ženy, ktorá dieťa splodí, nosí pod srdcom a porodí. To je najlepšia cesta k legalizovaniu tzv. homorodičovských párov (vid Genevieve Delaisi de Parseval: Konštruovanie rodičovstva v rovnakopohlavných pároch (<http://www.rovnost.sk>).

S týmito snahami korešpondujú aj aktivity feministických organizácií, ktoré spravidla sú aj lídrami v tomto ťažení, a ktoré sa už dlhodobo usilujú o predefinovanie rodiny. Podľa nich rodina, ktorú tvoria matka – žena, otec – muž a dieťa je iba záležitosťou rodových stereotypov. „Musíme si vytvoriť odstup od predstavy, podľa ktorej normálnou rodinou je rodina nukleárna ako dejinný základ, nevyhnutná sociálna norma a psychologická podmienka výchovy detí.“ (Genevieve Delaisi de Parseval) Snaha o znivelizovanie úlohy matky a otca má viesť k ich nerozlišovaniu. Svedčia o tom napr. návrh definície rodiny špecialistky na bioetiku Carol Levine: „Členmi rodiny sú jednotlivci, ktorí na základe narodenia, adopcie, sobáša alebo deklarovaného záväzku zdieľajú hlboké osobné väzby a majú – nakoľko je to možné – právo dostať a povinnosť poskytovať rôzne formy podpory, obzvlášť v prípade potreby.“

Pri polemikách o definovanie štatútu matky sa však nenápadne vytratil skutočný záujem dieťaťa. Ak hovoríme o pojme matka, nie je možné ho obísť, pretože matka spolu otcom sú za normálnych okolností najväčšími dobrodincami dieťa. Nepochybne najväčším dobrodením je pre dieťa dar života, bez ktorého nie sú ani ostatné dobrodenia. Obrovským prínosom pre dieťa je blízky vzťah k matke. Ten sa aj vo svetle moderných medicínskych poznatkov buduje už v období jeho vnútromaternicového života. Spomínané techniky AR, ktoré vniesli právny chaos, okrem toho že redukujú tieto dobrá v osobe matky, uvrhujú ho do rizík spojených s tým, že bolo tovarom. Jednou z požiadaviek dieťaťa je byť chcené kvôli nemu samému, čo v prípade genetickej a nájomnej matky absentuje. Samotné postúpenie AR možno chápať ako istý egoizmus, ktorý spočíva v ambícii mať „vlastné“ dieťa za každú cenu, najmä keď detské domovy praskajú vo švíkoch. Pre dieťa je teda v skutočnom záujme mať

genetickú matku i matku, ktorá ho vynosila, v jedinej osobe matky, ktorá sa o neho stará.

Nuž ak sa chce spoločnosť pravdivo a úprimne vysporiadať s otázkou štatútu matky, je nevyhnutné neprehliadnúť skutočný záujem dieťaťa a v tejto snahe nevychádzať a priori z chorobných javov našej spoločnosti. Ak aj chce tieto javy nezanedbať, je potrebné robiť všetko preto, aby zároveň nedošlo k prehlbovaniu týchto javov, a tým aj ohrozovaniu záujmov v našom prípade detí. Prípadná zmena štatútu matky napríklad bude viesť k zvýšeniu záujmu o AR zo strany homosexuálnych párov, k využívaniu u nás ešte nepoužíwanej metódy AR – metódy nájomnej matky, k výchove detí homosexuálnymi párami, k rozpadu tradičnej rodiny ako v princípe nepochybne najoptimálnejšieho prostredia pre zdravý vývoj dieťaťa...

Udržanie súčasného právneho stavu môže maximálne spôsobovať komplikácie pri prípadnom použití metódy nájomnej matky v AR, ale najviac rešpektuje záujem dieťaťa. Nepochybne najväčšie problémy však spôsobuje ambíciám feminizmu a homosexuálnych aktivistov.

Lubo Štofko

SR sa poistila voči uznávaniu homosexuálnych partnerstiev

Slovensko sa poistilo proti tomu, aby v budúcnosti muselo uznávať homosexuálne partnerstvá uzavreté v iných členských štátoch. Slovenská delegácia na rokovaní ministrov zahraničných vecí pripojila k programu pre oblasť spravodlivosti a vnútra jednostranné vyhlásenie. Práve preto bolo dohodnuté toto jednostranné vyhlásenie, aby bola stopercentná záruka, že nič takého (vzájomné uznávanie partnerstiev) sa nemôže stať, ani nepriamou cestou, povedal novinárom šéf slovenskej diplomacie Eduard Kukan. Vzhľadom k tomu že Slovensko ako jedinú, urobilo takéto vyhlásenie, bude používať inú právnu prax, než ostatné členské krajiny. Voči programu pre oblasť spravodlivosti a vnútra viackrát vznikli námietky i ministri vnútra a spravodlivosti SR Vladimír Palko a Daniel Lipšic. Pred uplatnením vyhlásenia hrozilo, že aj keby Slovensko neumožňovalo uzatváranie homosexuálnych partnerstiev, z dôvodu nutnosti uznania partnerstiev uzatvorených v členských krajinách, by muselo do svojho právneho systému zaviesť termín homosexuálne partnerstvo.

Fórum života 2.11.2004

Príhovory slovenských kardinálov pri prijímaní doktorátu na TU

Dňa 22. 11. 2004, pri príležitosti prijímania doktorátu na Trnavskej univerzite sa naši kardináli vyja-

drili k viacerým aktuálnym spoločenským otázkam. Kardinál Tomko sa zameral na otázku našej civilizácie. Povedal: „Tzv. západná civilizácia smeruje napriek všetkým zdanlivo pozitívnym javom do obdobia úpadku, ktorý charakterizuje vývoj rôznych civilizácií, čo sa vymenili v dejinách ako morské vlny na spôsob vzostupného „prílivu“ až k zostupu „odlivu“... V akom štádiu sa nachádza dnes Európa a my v nej? ...sme svedkami toho, že západná civilizácia odmieta sa priznať ku kresťanským koreňom, ako sme to videli v debate o Ústave spojenej Európy, ba komisia terajšieho európskeho parlamentu odmieta schváliť katolíckeho politika za komisára, keď prejavil svoje presvedčenie protiviace sa homosexuálnym manželstvám a obhajoval prirodzenú úlohu matky v rodine. Aj iné útoky na kresťanské znaky, napr. v Toulone (Francúzsko), v Badene (Nemecko) a známy prípad protestantského pastora vo Švédsku svedčia o protikresťanských tendenciách v západnej civilizácii. Laicistické (nie iba laické) chápanie štátu vytlačá náboženstvo z verejného života do čisto súkromnej sféry a zaháňa Cirkev do sakristie, zakazuje náboženské symboly, ale pritom si dovoľuje ukladať na ľudí novú, vlastnú „morálku“ v otázkach bioetiky, života a smrti. V mene nového chápania ľudského šťastia, ktoré pripúšťa iba pôžitok a nelieči, ale odstraňuje každú bolesť, sa pretláča do zákonov legalizované zabíjanie starých a chorých ľudí, keď sme si už zastrelili oči pred zabíjaním nenarodených. V mene humanity a kvality ľudského života sa začínajú zabíjať ľudia, ba už aj deti, ako o tom svedčí prípad Groningen v Holandsku, kde po zavedení eutanázie sudca povolil na návrh lekárskej komisie zabiť so súhlasom rodičov dospievajúce dieťa. V zásadných mravných a etických otázkach si politická moc nárokuje výsostnú a záväznú autoritu. Osvietenskú bohyňu rozumu „la Raison“, známu z francúzskej revolúcie, sa snažia niektorí znovu posadiť na Boží trón. Dnes viacerí neuznávajú zásadu: „Dajte cisárovi, čo je cisárovo a Bohu, čo je Božie“, lebo cisár si osvojuje božskú autoritu na poli mravnosti. Až teraz sa začína rodiť hrôzostrašná neľudská spoločnosť, ako ju pred polstoročím opísal Aldous Huxley vo fantastickom románe „The brave new world“ („Prekrásny nový svet“): kde noví a šťastnejší, zdravší ľudia sa rodia z umelo oplodnených vajíčok, zrodí sa z lásky otca a matky bude skoro hanbou, stále manželstvo a rodina sú zbytočným prežitkom, prinajviac alternatívou. Šťastie sa dá dosiahnuť mechanicky alebo chemicky.

Jedno je jasné: naša civilizácia je v ťažkej kríze najmä v oblasti dvoch najzákladnejších ľudských hodnôt: života a lásky. Pojem lásky sa stále viac zužuje z oblasti vôle, ducha, citu a telesných prejavov pod kontrolou rozumu a vôle a presúva sa smerom k pu-

dovosti, nespútanej vášnivosti a iracionálnosti. Teda od romantiky ružových románov plných lásky ako slepého, náhodného citu k freudovskému chápaniu lásky ako živej pohlavnosti, ktorú netreba nijako upravovať a riadiť rozumom a vôľou, aby nevznikli psychické zábrany a komplexy, až po materialistické zúženie lásky a šťastia na čisto živočíšnu rozkoš, ako ju aj teoreticky hlásal Wilhelm Reich. Predmet a cieľ lásky je stále menej iná osoba, ktorej chceme dobro a šťastie, ale skôr to, aby som sa „dobro cítil ja“. Ak sa niekto už „necíti“ šťastným s druhou osobou, prestáva platiť akýkoľvek záväzok. Dieťa je tu viac pre každou ako bohatstvom a naplnením. Láska a šťastie sa teda stále viac chápu sebecky, individualisticky aj keď môže ísť o egoizmus pestovaný vo dvojici. Tu niet miesta pre súvisiace hodnoty, ako je dobro rodiny, dobro detí, obetavosť, vernosť, schopnosť darovať sa, rásť, slúžiť druhému, životu, ľudstvu. Také chápanie „lásky“ ju samozrejme vyprázdňuje ako hodnotu a má nedozerané následky na poli rodiny a ľudského spoločenstva vôbec. Láska a život úzko súvisia. Hodnota ľudského života sa pomaly stráca. Západná civilizácia si tu často protirečí. Na jednej strane vie vynaložiť veľké úsilie a techniku len aby zachránila jeden ľudský život, ale na druhej strane je schopná jednou bombou zničiť státisíce ľudí, uzákoňuje slobodu zabíjať nenarodené deti, ba eutanáziou usmrtiť starých a chorých ľudí, vraj na ich želanie, ale teraz už aj narodené deti do dvanástich rokov. Dokonca proti ich vôli, ako o tom svedčí prípad z Groningenu. Život ako výsostné dobro ľudskej osoby sa obetuje na oltári účelnosti a užitočnosti pre spoločnosť. Užitočné je však iba to, čo prináša zisk alebo sa páči. „Pokrok“ sa stáva okrádleným slovom a ospravedlňovaním pre hocaké zákroky do ľudského života, lebo dobro ľudskej osoby už nie je najvyšším kritériom. Klonovanie, sterilizácia, umelé oplodnenie, genetické inžinierstvo sú len technickým problémom. Ako tvrdí Jean-Claude Guillebaud vo svojom diele „Le principe d'humanité“, tu sa už siahla na samotný princíp ľudskosti, ľudskej prirodzenosti. Ak štátna alebo iná politická moc dovolí také zásahy, tak sa považujú za mravne dovolené a legitímne. Nepodlieha však technika, hmotný úžitok a zisk, pokrok, ba aj veda nejakým vyšším normám? Akú platnosť a šírku má dnes „Nezabiješ“? A čo bioetika? A čo ľudský cit a čo ľudská prirodzenosť a hodnota človeka?

Nuž, život ako hodnota je naozaj v kríze v západnej civilizácii. Ešte pred päťdesiatimi rokmi americký profesor ruského pôvodu Pitirim Sorokin, autor štvorzväzkového diela „Social and Cultural Dynamics“ (American Book Co., 1937-1985), preštedoval spoločenské javy, ktoré správdzali úpadok a zánik jednotlivých civilizácií, ako sa postupne vystriedali.

Medzi nimi našiel práve mravný úpadok v oblasti pohlavnej lásky a života. S jej úpadkom upadá a zaniká každá civilizácia. Kresťanská antropológia má tu svoju jasnú odpoveď, ktorú čerpá z biblického chápania človeka a rodiny, z pozorovania ľudskej prirodzenosti a zo skúsenosti nahromadenej v rozličných kultúrach a svetadieloch. Na Slovensku tieto hodnoty sa ešte pomerne dosť dobre zachovali, i keď nie na každej úrovni. Prehĺbiť a osvetliť tieto základné hodnoty z rôznych hľadísk môže byť dôležitou úlohou univerzity. Prítom to môže byť aj náš slovenský cenný prínos do európskej a vôbec západnej kultúry.“

Po príhovore kardinála Tomku prišiel na rad príhovor kardinála Jána Chryzostoma Korca, ktorého ústrednou myšlienkou bolo, že kresťanstvo nás robí ľuďmi. Kardinál si položil otázku: „Kto je človek? Ináč vidí človeka chemik, ináč biológ, ináč psychológ. A celkom ináč filozof a človek veriaci. Fyzik bude ľahko pokladať človeka za stroj, chemik za laboratórium, biológ za jedného zo živočíchov. Človek je však predovšetkým celok. Je hmota i duch. Je človek, je osoba. A je o ňom napísané, že je na Boží obraz a na Božiu podobu.“

Kardinál sa zmienil o prínose kresťanstva aj pre našich predkov: „Naši predkovia museli priam žasnúť, keď si postupne uvedomovali dôstojnosť človeka, pravdu o posvätnosti každého dieťaťa, každej matky, každého starca. A pýtali sa zhrození, ako môžu Saraceni skupovať ľudí, najmä zajatcov a predávať ich za drahé peniaze na trhoch ako dobytky? Ved človek je obraz a podoba Božia.“

„Kresťanstvo robilo našich predkov ľuďmi. Hovorí to aj nám niečo dnes? Slovensko i Európa žili z kresťanstva po stáročia. Vieme, čo všetko pozitívne z toho vyrastalo. Keď sa národy od kresťanstva odvrátili v nacizme či komunizme, zaplavili svet zločinní a krvou. Kresťanstvo nás robí ľuďmi.“

TK KBS, 22.11.2004

Správa o návšteve Mons. Reillyho na Slovensku

V dňoch 15. a 16. novembra 2004 sme mali možnosť stretnúť sa už po tretíkrát na Slovensku s Mons. Philipom J. Reillym. V pondelok, 15. novembra, sa Mons. Reilly najprv stretol v priestoroch evanjelizačného domu Quo Vadis v Bratislave so zástupcami rôznych slovenských pro-life skupín. Počas tohto stretnutia Mons. Reilly zdôraznil najmä to, prečo považuje modlitebné stretnutia pred miestami, na ktorých sa vraždia nenarodené deti v činnosti pro-life za také dôležité. Večer Mons. Reilly koncelebroval štu-

dentskú svätú omšu, tzv. „osmičku“ v jezuitskom kostole. Počas tejto svätej omše mal Mons. Reilly kázeň, v ktorej zdôraznil dôležitosť toho, aby sa aj mladí ľudia aktívne zapájali do hnutia na ochranu života. V utorok, 16. novembra, sa Mons. Reilly zúčastnil najprv svätej omše v kostole sv. Ladislava za záchranu počatého dieťaťa, ktorá pokračovala modlitebným pochodom za život ku gynekologickej klinike na Zochovej ulici. Po tejto svätej omši sa Mons. Reilly presunul do Trnavy, kde sa stretol s biskupmi a kňazmi bratislavsko-trnavskej arcidiecézy. V príhovore biskupom a kňazom Mons. Reilly zdôraznil skutočnosť, prečo je podstatné, aby boli modlitebné stretnutia za záchranu počatého života podporované zo strany biskupov a kňazov, pretože kultúra života môže nastoliť znovu len Ježiš a práve biskupi a kňazi sú k Ježišovi najbližšie.

Mons. Philip J. Reilly je katolícky kňaz, predtavený kňazského seminára v diecéze Brooklyn v meste New York v Spojených štátoch amerických. Je významný tím, že približne pred 15 rokmi položil základy nového spôsobu boja za záchranu počatého života. Jeho metóda sa od iných spôsobov boja proti kultúre smrti odlišuje tým, že celá spočíva v modlitbe. Ako zdôraznil Mons. Reilly vo svojich príhovoroch, v Amerike trvalo pro-life hnutiam 20 rokov, kým pochopili dôležitosť modlitieb pred miestami, na ktorých sa vykonávajú potraty. Počas 20 rokov svojho angažovania sa v pro-life Mons. Reilly vyskúšal všetky možné spôsoby boja ochrany nenarodených detí, ale žiaden z týchto spôsobov nebol účinný. Až po týchto 20 rokoch, približne pred 15 rokmi, keď už bola väčšina pro-life aktivistov sklamaná a zdepimovaná neúspechmi, sa Mons. Reilly rozhodol vložiť všetko do Božích rúk a začal sa spolu s ďalšími 4 ľuďmi modliť priamo pred potratovými klinikami za obrátenie ľudí, ktorí sú zapletení do masinérie umelých potratov a za nenarodené deti, ktorých život je umelým potratom ohrozený. Po niekoľkých mesiacoch modlitieb sa k tejto malej skupinke ľudí začali pridávať ďalší ľudia, ktorí chceli nejakým spôsobom prispieť k ochrane ľudského života. Po určitom čase sa k tejto skupinke pridali aj brooklynsky diecézny biskup, ktorý začal viesť tzv. modlitebné pochody za život.

Takto sa postupom času vytvorili skupinky ľudí, ktorí sa pravidelne, raz alebo niekoľkokrát do týždňa, často aj každý deň chodia modliť pred určitú potratovú kliniku. Určití ľudia z týchto skupín priamo oslovujú ľudí, ktorí vchádzajú do potratových kliniek a dávajú im pravdivé informácie o umelom potrate a ponúkajú im pomoc potrebnú na to, aby ľudia, ktorí sa rozhodli pre umelý potrat pochopili nesprávnosť tohto rozhodnutia.

Tieto modlitebné stretnutia zviditeľňujú obeť, ktorá je inak neviditeľná. Len vďaka ľuďom, ktorí stoja pred nemocnicami a modlia sa za záchranu nenarodeného života, si množstvo ľudí uvedomí, že na týchto miestach sa zabíjajú nenarodené deti, a že tu dochádza k najstrašnejšej genocíde súčasnej doby. Mons. Reilly vidí dôležitosť modlitebných stretnutí aj v ďalších dvoch bodoch. Po prvé je dôležité, aby sa niekto modlil za nevinné deti, ktoré sú vraždené v nemocniciach. Po druhé, keď Ježiš išiel na Golgotu, položil svoj život za všetkých ľudí v temnote, v kultúre smrti, za tých, ktorí zabíjajú deti, za tých, ktorí potrebujú našu prítomnosť ešte viac ako nevinné deti, t.j. za všetky matky a ľudí, ktorí potrat vykonávajú. Podľa Mons. Reillyho nás títo ľudia potrebujú ešte viac ako ohrozené nenarodené deti, pretože ich večná spása je ohrozená. Preto Mons. Reilly vo svojich príhovoroch neustále zdôrazňuje, že keď stojíme pred nemocnicou a modlíme sa, sme tu viac pre tých ľudí, ktorí toto deťom robia, ako pre deti samotné.

Na záver si ešte dovolíme uviesť výzvu, ktorá odznela na konci príhovoru Mons. Reillyho k zástupcom pro-life hnutí v pondelok, 15. novembra 2004 v Quo Vadis:

„A preto Vás jednoducho povzbudzujem, aby ste sa aj Vy stali súčasťou toho čo Svätý otec nazval „celosvetovou modlitbou za život“. Svätý otec vyzýva ľudí z celého sveta, aby sa nehanbili a vyšli s modlitbou do ulíc. Všetky modlitby za život budú stúpať k Božiemu trónu a Boh tieto modlitby vypočuje a zošle milosť na celý svet. Začne znižovať múry, ktoré bránia tomu, aby ľudia videli posvätnosť ľudského života. Tento večer povzbudzujem všetkých tých, ktorí sa ešte k modlitbe nepridali, aby tak urobili. A potom chodte a robte aj všetky ostatné veci, ktoré sú potrebné na šírenie kultúry života, lobujte, vzdelávajte... Niekto v pro-life hnutí musí vždy byť na Golgote, na mieste kde sa prelieva nevinná krv, ak majú mať ostatné pro-life hnutia nejakú vierohodnosť, ak majú uspieť.“

Modlitebné stretnutia a pochody za život v Bratislave organizuje naša členská organizácia Život ako dar. Oznamy o týchto stretnutiach a pochodoch budeme uverejňovať v našom Spravodajcovi, ako aj na našej internetovej stránke www.forumzivota.sk. Taktiež si Vás dovolujeme upozorniť na to, že v súčasnosti pripravujeme prepisy príhovorov Mons. Reillyho z tohtoročnej návštevy na Slovensku. Tieto prepisy budú postupne uverejňované na našej internetovej stránke www.forumzivota.sk, v prípade záujmu Vám ich zašleme poštou.

Martina Fričová, Fórum života

Volby v USA

Prezidentské voľby v USA skončili pomerne presvedčivým víťazstvom Georga W. Busha. Bush sa počas predchádzajúceho úradovania, ale aj počas predvolebnej kampane viackrát prejavil ako ochranca tradičnej rodiny a práva na život nenarodených detí. Oproti nemu stál Jonh Kerry, ktorý síce verí, že ľudský život začína počatím, ale so všetkou vehemenciou presadzuje právo na potrat.

Podľa Pata Buchanana, k víťazstvu Busha prispeli paradoxne niektorí radikálni liberáli, napríklad Margaret Marshall. Je predsedkyňou massachusettského najvyššieho súdu, ktorý pred rokom nariadil zákonodarcom i guvernérovi Romneymu vydávať sobášne listy homosexuálom. Jej rozhodnutie zaktivizovalo strednú Ameriku. V deň volieb sa totiž v 11-tich štátoch USA konali referendá, ktorých cieľom bolo zabrániť homosexuálnym „manželstvám“. Vo všetkých štátoch zákaz hladko prešiel a v súčasnosti je manželstvo chránené ústavou už v 17 štátoch USA.

Ako hlasovali jednotlivé skupiny Američanov? Medzi 22% voličov, ktorí sa rozhodovali na základe morálnych hodnôt, Bush vyhral pomerom 80:18. Dosiahol 54 percent katolíckych hlasov a 59 percent protestantských hlasov. Evangeliálni kresťania volili v prospech Busha v pomere 78:21.

Spomedzi tých, pre ktorých bola najdôležitejšia otázka terorizmus (19% voličov), Bush získal 86 percent hlasov, ale spomedzi 15% všetkých voličov, pre ktorých bola najdôležitejšou otázkou vojna v Iraku, Bush prehral 3:1.

Pre 20 percent voličov, ktorí považovali za najdôležitejšiu prácu a ekonomiku, Bush prehral 18:80.

U 12 percent voličov, pre ktorých bola najdôležitejšia otázka zdravotnej starostlivosti, Kerry vyhral 3:1.

Buchanan poznamenáva, že nebyť „hodnotových voličov“, Bush by určite prehral v štáte Ohio a po 20. januári by nebol prezidentom.

Americký pro-life a pro-family aktivisti cítia veľkú príležitosť, ktorá sa nemusí tak skoro opakovať. Prezident Bush sa už vyjadril, že bude presadzovať ústavný dodatok ochraňujúci manželstvo, dodatok už tentokrát pravdepodobne prejde. Ďalšia veľká šanca sa očakáva na poli Najvyššieho súdu USA. Prezident Bush bude s najväčšou pravdepodobnosťou menovať troch, možno až štyroch nových sudcov. A to je veľká šanca zvrátiť rozhodnutie Roe verus Wade, ktoré zakazuje jednotlivým štátom chrániť ľudský život od počatia. Podľa filozofa a právneho teoretika Russela Hittingera by sa zrušením tohto protiústavného rozhodnutia vec vrátila späť na jednotlivé štáty, kam patrí, čo by výrazne napomohlo ochrane nenarodených detí. Zástancovia potratov by totiž zrušením rozhodnutia Roe verus Wade

stratili kľúčový argument, že právo na potrat je chránené federálnou ústavou.

Fórum života, 5.12.2004

Holandskí lekári požadujú direktívy pre eutanáziu bez súhlasu pacienta

Holandskí lekári žiadajú vládu o direktívy pre takzvané „zabitie z milosti“, potom ako vyšlo na povrch, že jedna nemocnica zabíjala niekoľko novorodencov ročne po rozhodnutí, že nie sú dost zdraví, aby prežili. Podľa CNN, Kráľovská holandská medicínska asociácia požiadala holandské ministerstvo zdravotníctva, aby zostavilo skupinu, ktorá ohodnotí, kedy sa eutanázia môže použiť na ľudí „bez slobodnej vôle“. Vztahovalo by sa to na dospelých aj na deti, ktoré nie sú z dôvodu vážneho handicapu schopné robiť vlastné rozhodnutia o zdravotnej starostlivosti. Súčasné právne štandardy sú zamerané výhradne na pacientov, ktorí sa môžu rozhodnúť, či chcú žiť, alebo zomrieť. Tieto štandardy vyžadujú, aby sa pacient slobodne rozhodol pre smrť a takúto žiadosť vznesol za určitých podmienok. Pacient musí ťažko trpieť a pacientov lekári musia mať stanovisko ďalšieho lekára, ktorý takisto súhlasí s požiadavkou.

Dr. Eduard Verhagen, z nemocničnej pediatickej kliniky povedal, že deti, na ktorých bola spravená eutanázia sa narodili s tak vážnymi nevyliečiteľnými poruchami, že „sme cítili, že najľudskejšie by bolo dovoliť dieťaťu zomrieť a dokonca aktívne im pomôcť so smrťou“. „Jedná sa o zriedkavé prípady extrémneho utrpenia. V týchto prípadoch šlo o výrazný rázštep chrbtice,“ dodal Verhagen. Akokolvek, rázštep chrbtice môže byť diagnostikovaný počas tehotenstva a niektoré nenarodené deti boli operované aby sa im napravilo poškodenie.

LifeNews.com, 3.12.2004

Austrálsky kardinál požaduje novú formu demokracie

Kardinál Pell kritizoval obmedzenú, rigidne sekulárnu formu demokracie, ktorá sa usadila na západe. Pýta sa, či tradičné hodnoty nemôžu byť zahrnuté v moderných demokratických štátoch. „Potrebuje demokracia rozmáhajúci sa porno-priemysel, aby mohla byť skutočne demokratická? Potrebuje mieru potratovosti v desiatkach miliónov? Potrebuje vysokú rozvodovosť a nefunkčnú rodinu, ktorá s ňou prichádza?“

Kardinál Pell spochybnil myšlienku, že demokracia musí podporovať „presadzovanie absolútnej autonómie jednotlivca.“ Pýtal sa, či musí obsahovať eutanáziu, technológie asistovanej reprodukcie a výskum na embryonálnych kmeňových bunkách. Položil si rečnícku otázku: „Ako by demokracia vyzerala, keby sme odstránili všetky tieto veci? Prestala by byť demokraciou? Alebo by sa práve stala viac demokratickou?“

„Znepokojenie, ktoré sa často prezentuje voči ľuďom vo verejnom živote odmietajúcim tieto veci naznačuje, akoby boli hrozbou demokracie. Táto prehnaná reakcia je samozrejme klam, snaha umlčať opozíciu, takmer akoby tieto praktiky boli nevyhnutné pre demokraciu.“

Pell šokoval novinárov, stotožnených s politickou filozofiou New York Times, keď povedal: „Demokracia nie je dobrá sama osebe, jej hodnota je inštrumentálna a závisí od vízie, ktorej slúži.“

Táto myšlienka však neprekvapí ľudí znalých klasickej politickej teórie, ktorá hovorí, že akýkoľvek politický systém je presadzovaný len vtedy, ak podporuje všeobecné dobro. Pell bol obvinený z presadzovania „teokracie,“ táto myšlienka je však založená na filozofii prirodzeného práva a neobmedzuje sa na žiadne náboženstvo.

Pell ponúkol myšlienku „demokratického personalizmu“. Povedal, aby sme „znovu budovali demokraciu, v ktorej potrebujeme jeden druhého a v ktorej sme jeden pre druhého darom, a preto musíme vytvoriť celkom novú formu demokracie. Demokratický personalizmus je možno posledná možnosť pre sekulárnu demokraciu, ktorá je v rámci súčasnej západnej kultúry ešte možná.“

LifeSiteNews.com, 16. 11. 2004

Scott Petterson odsúdený za vraždu manželky a nenarodeného syna

Američan Scott Peterson bol odsúdený za vraždu prvého stupňa svojej tehotnej manželky Laci a vraždu druhého stupňa ich nenarodeného synčeka, ktorý sa mal volať Conner. Svoju manželku potom hodil do Sanfranciského zálivu. Týmto chladnokrvným činom sa chcel zbaviť svojich manželských a rodičovských povinností.

Rozsudok za dve vraždy bolo možné vyniesť vďaka zákonu o nenarodených obetiach násilností, ktorý podpísal prezident Bush v apríli tohto roku. Zákon dáva určitú právnu ochranu pred násilím už nenarodeným deťom, ktorá je nezávislá od právnej ochrany matky. Prezident Bush o prípade povedal: „Táto malá duša nikdy nevidela svetlo, ale je milovaná a nezabúdame na ňu. Každý, kto poznal Laci Peterson oplakáva dvoch mŕtvych a právo sa nemôže pozerat' preč a tváriť sa, že bol iba jeden.“

SPUC, The Sunday Times, LifeSiteNews, 14.11.2004

Kanada namietala proti dokumentu OSN o terorizme kvôli právu na život.

Opäť sa raz odhalil pro-potratový extrémizmus kanadských delegátov v OSN, keď zástupca Kanady hlasoval proti rezolúcii OSN „Ludské práva a terorizmus.“ Vo vysvetlení svojho hlasovania povedal, že Kanada vzniesla námietku proti ustanoveniu, ktoré hovorilo o prá-

ve na život ako najzákladnejšom práve.

Rezolúcia proti terorizmu obsahovala nasledovnú klauzulu: „Majúc na zreteľ, že právo na život je základné ľudské právo, bez ktorého ľudská bytosť nemôže uplatňovať žiadne iné právo.“

Kanada sa vždy vyhlasovala za ochrancu ľudských práv, ale zväžila si, že právo na život nenarodených bolo prevážene takzvaným „právom na výber.“ Kanada preto nemohla uznať prioritu práva na život bez toho, aby kompromitovala jeho silnú pozíciu v otázke potratov.

Kanadský delegát John von Kaufmann namietal voči klauzule nasledovne: „veľký význam má zmienka, že právo na život je najzákladnejšie ľudské právo. Viedenskú deklaráciu a Akčný program potvrdil, že všetky ľudské práva sú univerzálne, nedeliteľné, vzájomne závislé a vo vzájomnom vzťahu. Žiadne právo nemôže mať prednosť pred inými: štáty majú povinnosť presadzovať a chrániť všetky ľudské práva a základné slobody.“

Pro-life lobista v OSN Sam Singson povedal, že von Kaufmann je v OSN známy, zvlášť vďaka jeho homosexuálnemu aktivizmu. Počas stretnutí Komisie OSN pre ľudské práva v apríli, kedy sa diskutovalo o zaradení „sexuálnej orientácie“ do mechanizmov ľudských práv, von Kaufmann nosil dúhovo sfarbený odznak s nápisom „LGTB (Lesbian Gay Transgendered Bisexual) rights are human rights“.

LifeSiteNews.com, 15.11.2004

Kardinál Ratzinger o sekularizme, antikoncepcii a homosexuáloch

V rozhovore pre „La Repubblica“ kardinál Ratzinger, prefekt kongregácie pre náuku viery varoval kresťanov, aby sa bránili proti „agresívnej sekulárnej ideológii.“ Kardinál spomenul, že „vo Švédsku šiel na mesiac do väzenia protestantský kňaz, ktorý kázal o homosexualite v duchu Svätého písma.“ Poznamenal, že štát by „nemal potláčať náboženstvo,“ ale „dovoliť náboženstvám, aby boli aktívne v budovaní spoločnosti.“ Niektoré štáty však dávajú priestor „ideológii, ktorá sa pretláča cez politiku a ktorá nedáva verejný priestor pre katolícke či kresťanské vízie.“ Kardinál vyzýva kresťanov na boj proti tomuto nebezpečnému trendu a vraví, že „musíme brániť našu náboženskú slobodu.“

Kardinál Ratzinger rozpoznáva v príchode „pilulky“ zárodok deformácie ľudskej sexuality a vďaka tomu aj eventuálnu spoločenskú akceptáciu homosexuality. „Je pravda, že pilulka podnietila antropologickú revolúciu veľkých rozmerov. Zmenila obraz o sexualite, človeku a tele ako takom. Sexualita sa oddelila od plodnosti a v tomto smere hlboko zmenila koncept ľudského života. Sexuálny akt stratil svoj význam a definitívnosť, ktorá predtým bola jasná a určitá, takže všetky formy sexuality sa stali rovnocennými. Predovšetkým z tejto revolúcie vyplýva rovnocennosť medzi homosexualitou a heterosexualitou.“

Okrem toho, hlava kongregácie pre náuku viery vysvetlila, prečo katolícka Cirkev odmieta nielen homosexuálne „manželstvo“, ale akýkoľvek druh právneho uznania homosexuálneho páru. O uznaní partnerských dohôd homosexuálov kardinál povedal: „Inštitucionalizovaním dohody tohto typu, či už to zákonodarca chce, alebo nie, sa nutne na verejnosti objaví názor, že ide o ďalší druh manželstva, ktoré bude nevyhnutne nadobúdať porovnateľnú hodnotu.“ Kardinál Ratzinger na záver povedal: „Nezabúdajme, že všetky tieto možnosti, ku ktorým dnes Európa smeruje – povedzme – klesá, znamenajú, že sa odvracame od úžasnej kultúry humanity, ktorá vždy uznávala pravý zmysel sexuality: a teda, že muži a ženy boli stvorení, aby spolu zaistili budúcnosť ľudstva. Nielen po telesnej stránke, ale aj po morálnej.“

LifeSiteNews.com, 19.11.2004

Ochrana života ako legislatívny zámer

Poslanec Jiří Karas na seminári v Poslaneckej snemovni oznámil, že chce predložiť návrh zákona o dôstojnosti ľudského života. Mal by konceptuálne zachytiť ochranu ľudského života po celú dobu jeho trvania. Mladá fronta to interpretovala ako nový zákon o zákaze potratov a eutanázie. „Cieľom zámeru je upresniť ústavný poriadok Českej republiky. Mal by jasne definovať počiatok ľudského života, mal by stanoviť spôsoby ochrany vo všetkých jeho štádiách,“ povedal Karas ČTK.

Podľa ČTK sa súčasný minister spravodlivosti Pavel Němec vyjadril, že podobné návrhy nebude tolerovať. Poslanec Karas k tomu uviedol, že je „nemilo prekvapený netolerantnosťou pána ministra Němca. Mal by si ujasniť, že žije v demokratickej spoločnosti a každá skupina občanov má právo vysloviť svoj názor.“

Na seminári sa zúčastnilo niekoľko desiatok zástupcov neziskového sektora i odbornej verejnosti z ČR i zahraničia. Predstaviť slovenského Fóra života v rámci diskusie zdôraznila, že „v našej zemi bolo impulzom k zapojeniu najširšej verejnosti otvorené pripomenutie biskupov a kňazov v rámci bohoslužieb ohľadne stále platného trestu exkomunikácie za podstúpenie či spoluprácu pri umelom potrate, o čom väčšina veriacich nevedela“.

Res Catholica, 1.12.2004

Planned Parenthood je pobúrené možnosťou voľby zdravotného poistenia

Federálni zamestnanci v štáte Illinois si teraz môžu vybrať katolícke zdravotné poistenie, ktoré nepokrýva antikoncepciu, sterilizáciu, umelé oplodnenie ani potrat.

Poistovní, ktorá poistenie ponúka je prevádzkovaná ženským katolíckym rádom – Sestrami tretieho rádu svätého Františka. Táto poisťovňa je prezentovaná ako príklad iniciatív založenej na viere, ktoré preferuje prezident Bush.

Podľa správy Katolíckej ligy, prezidentka Planned Parenthood Federation of America, Gloria Feldt, sa vyjadrila, že ide o „neprimerané“ použitie federálnych fondov, také, ktoré je „nehanebne zamerané na podporu jedného náboženského pohľadu.“

Prezident Katolíckej ligy William Donohue povedal: „Platelia daní sú nútení prispievať štvrtmiliardu dolárov ročne z federálnych fondov na podporu agendy Planned Parenthood. Ale zrazu sa predstavitelia takzvanej pro-choice organizácie cítia ohrození nejakými katolíckymi sestričkami a chcú odoprieť federálnym zamestnancom slobodu voľby. Planned Parenthood sa obáva, že táto iniciatíva by sa mohla uchýtiť a to je dôvod prečo by ju chceli zastaviť už teraz. Zástancovia potratov sa obávajú, že krajina sa obracia proti nim. A je to pravda. Tento skutok sestričiek môžu využiť všetci katolíci.“ (LifeSiteNews.com, 9.11.2004)

Prezident Culture of Life Foundation, Austin Ruse k organizáciami Planned Parenthood a „Catholics“ for a Free Choice poznamenal: „Vždy sme vedeli, že nie sú za možnosť voľby, nie? Sú to skutočne potratoví extrémisti a fundamentalisti, ktorí sa snažia zlikvidovať všetkých odporcov potratov.“ (Culture of Life Foundation, 16.11.2004)

Snaha o import homosexuálneho „manželstva“ do Írska

Írske homosexuálne aktivistky, ktoré sa prišli „zosobášiť“ do Kanady a v súčasnosti cestou súdov žiadajú od Írska, aby im uznalo manželské práva, získali podporu od írskeho premiéra Bertieho Aherna a šokujúco aj od dublinského katolíckeho arcibiskupa Diarmuida Martina.

Pápež Ján Pavol II sa vyjadril k otázke uznávania manželských práv v prejave zo 4.11.2000, v ktorom odporučil politikom celého sveta: „pokiaľ ide o právo, ktoré by mohlo poškodiť rodinu, útokom na jej jednotu a nerozlučnosť, alebo ktoré by legalizovalo zväzky osôb, vrátane osôb rovnakého pohlavia, ktoré požadujú rovnaké práva ako má rodina založená na manželstve muža a ženy,“ nasledovne: „kresťanskí zákonodarcovia sa nemôžu podieľať na formulovaní takeho zákona, ani ho schváliť v parlamentnom zhromaždení, hoci, kde také právo už existuje, je pre nich prípustné navrhovať dodatky, ktoré by zmiernili jeho nepriaznivé dopady.“

LifeSiteNews.com, 16.11.2004

Vranov pri Brne: Postkomunistické krajiny o rodinnej politike EÚ

V dňoch 18.-21. novembra 2004 sa vo Vranove pri Brne zišli zástupcovia rodinných organizácií z jedenástich postkomunistických krajín Európy, aby vyjadrili svoje znepokojenie nad obnovou komunistických prístupov k rodine a ľudskej slobode v dokumentoch a po-

litike EÚ. Schválili deklaráciu, ktorú zašlú členom Európskeho parlamentu a ďalším verejným činiteľom. Ustanovili „Vranovské fórum“, ktoré plánuje v ročných odstupoch monitorovať stav rodinnej politiky v rámci EÚ. Znenie Vranovskej deklarácie môžete nájsť na www.res.catholica.cz.

Res Catholica, 25.11.2004

Austrálsky lekár a bioetik odhalil, že tlak presadzujúci klonovanie, je motivovaný obrovskými ziskami.

Liečba pomocou embryonálnych kmeňových buniek vyžaduje klonovanie a kvôli tomuto i iným dôvodom bude takáto liečba určená bohatým ľuďom, čo vytvorí veľmi veľký priemysel a veľké potenciálne zisky. Toto, ako hovorí austrálsky doktor, bioetik a prednášateľ na Univerzite Nového Južného Walesu, Dr. Amin Abboud, je dôvodom pre veľký tlak v prospech výskumu embryonálnych kmeňových buniek a klonovania. Dr. Amin Abboud prednáša medicínsku etiku a zdravotnícke právo a je koordinátorom Australasian Bioethics Information, bioetického združenia pre lekárov a právnikov. Je tiež členom správnej rady organizácie Intenational Right to Life.

Na otázku LifeSiteNews, prečo existuje taký veľký tlak v prospech výskumu embryonálnych kmeňových buniek, Dr. Abboud odpovedal: „Je to ako keď sa ma spýtate, teda neviem aké máte v Kanade autá, ale je to ako by ste vraveli, máme tu Fordy, alebo Holdeny, načo sú nám aj Mazdy? Nakolko existuje trh a ľudia, ktorí o to majú záujem, vzniká tu teraz nová obchodná séra. Biotechnológie, podobne ako lieky, predstavujú obchodný priestor. Existencia jedného druhu analgetík nezastaví iných ľudí, aby propagovali iné analgetiká, lebo chcú tiež získať podiel na trhu. Ide tu o to isté. Je pravdepodobné, že liečba pomocou kmeňových buniek získaných z dospelých jedincov bude pravdepodobne úspešná a myslím, že nakoniec bude aj najefektívnejšia. Dôkazy sa zdajú byť veľmi presvedčivé. No toto nezastaví iných ľudí, ktorí majú peniaze, aby si povedali: Možno by mohli byť rovnako účinné aj embryonálne kmeňové bunky a my na tom môžeme zarobiť.“

Austrálsky bioetik spomenul prípad priateľa, ktorý podniká s rizikovými investíciami. Ten mu povedal, že keby za ním zajtra prišiel niekto s liekom na maláriu a žiadal ho, aby doň investoval, tak ho so smiechom pošle preč. Abboud vysvetlil: „Prečo je to tak? Pretože malária je chorobou chudobných ľudí. Je to choroba zasahujúca chudobné krajiny a chudobní si nemôžu dovoliť platiť za drahé lieky. Moje môj priateľ podnikateľ povedal, že zainvestuje do výskumu kmeňových buniek, pretože nakoniec, a je veľmi dôležité si to uvedomiť, bude práve liečba kmeňovými bunkami a hlavne embryonálnymi kmeňovými bunkami, liečbou bohatých ľudí. Prečo? Pretože najprv musíte klonovať. Aby

ste mohli klonovať, potrebujete ženské vajíčka a za vajíčka musíte platiť. Potom tiež potrebujete ľudí, ktorí vedia klonovať, atď. Celé je to veľmi zložitý proces.“

Abboud zakončil slovami: „Nikdy nesmieme zabúdať na finančné imperatívy, ktoré sú spojené s klonovaním a debatou o kmeňových bunkách. Preto sa vyvíja veľký tlak v prospech výskumu embryonálnych kmeňových buniek.“

Abboud tiež povedal, že v s výnimkou nacizmu, alebo podobných totalitných ideológií, je to po prvýkrát, čo sme ako pokusné králiky použili ľudí. Citoval prominentného austrálskeho vedca, ktorý v Senáte povedal, že výskum vždy začína najprv na zvieratách, až potom sa skúša na ľuďoch. „No v prípade embryonálneho výskumu ideme priamo na výskum na ľuďoch. Toto je bizarný krok, no odráža, ako veľmi v našej spoločnosti klesla dôstojnosť embrya. Toto je dôvod, prečo tu máme debatu o embryách a o klonovaní. Je to všetko o ľuďoch, ktorí stratili zo zreteľa dôstojnosť ľudského embrya, majú špecifické postranné úmysly, veľké finančné prostriedky a chcú využiť situáciu.“

LifeSiteNews.com, 29.10.2004

Štrasburg: Na konferencii o demografii a rodine aj zástupcovia z Fóra života

V dňoch 28. - 29. októbra sa uskutočnila z iniciatívy europoslankyne Anny Záborskej, predsedníčky Výboru pre práva žien a rovnosť pohlaví v Európskom parlamente, konferencia Medziintegračná solidarita a boj proti chudobe a sociálnej intolerancii pri príležitosti 10. výročia Medzinárodného roka rodiny. Na odbornom seminári sa zúčastnili zástupcovia zo Slovenska, Slovinska, Poľska, Grécka, Nemecka. Zo Slovenska sa tejto sponzorovanej akcie zúčastnilo asi 120 ľudí.

Vo štvrtok sa v budove Európskeho parlamentu so slovenskou delegáciou stretli europoslanci EPP – Kresťanskodemokratickej frakcie EP Anna Záborská, Miroslav Mikolášik a Ján Hudacký. Anna Záborská hovorila o problémoch, ktoré sa vyskytli v súvislosti s prípadom prekrútenia publikovanej výpovede talianskeho kandidáta na funkciu eurokomisára Rocca Buttiglioneho. V piatok sa v Sále Róberta Schumanna pod predsedníctvom Anny Záborskej začala samotná konferencia. Europoslanec Konrad Szymanski z Poľskej republiky vo svojom príhovore zdôraznil myšlienku, že Európa sa nachádza v najhoršej demografickej situácii. Poslanec Miroslav Mikolášik (SR) to jasne zafinancoval ako demografickú zimu. V svojej prednáške poukázal na hodnotu rodiny a zároveň na poruchy v odovzdávaní základných hodnôt medzi generáciami. Na konferencii vystúpila aj predsedníčka Fóra života, Marcela Dobešová, ktorá vo svojom príhovore hovorila o sociálnom zaistení rodiny v každej fáze jej existencie. Záverečný príhovor mala europoslankyňa Anna Záborská. Poukázala na význam

konania takejto konferencie, aj vzhľadom na súčasné tendencie skresľovania významu rodiny a manželstva v súčasnej spoločnosti. Zo strany účastníkov Anne Záborskej podakoval Peter Dobeš, vyzdvihol jej zaangažovanosť pri organizovaní tejto konferencie, podakoval za sponzorovanú návštevu v Európskom parlamente a jej osobne zaželal veľa úspechov v jej funkcii europoslankyne. (TK KBS, 3.11.2004)

Správy v skratke:

Viac ako milión ľudí z celej Európy adresuje petíciu Tonymu Blairovi a ďalším lídrom EÚ v ktorej žiadajú zmeny v ústave EÚ, ktoré by uznali kresťanské základy Európy. Kresťanská koalícia požaduje, aby každý štát EÚ prijal vlastnú verziu preambuly k ústave, so zmienkou na Boha, ak si to bude želať. (The Daily Telegraph, 25.11.2004)

Vo veci je aktívny aj slovenský europoslanec Miroslav Mikolášik, ktorý sa vyjadril, že je veľmi poctený, že mohol byť svedkom pozitívnej odpovede predsedu výboru pre petície, Marcina Libickiho, ktorý dňa 22.11. potvrdil, že petícia je prijateľná. (EPP-ED Press service Marie-Claire Bonavia, 4.11.2004)

Juhoafrické národné zhromaždenie schválilo dodatok zákona o interrupciách, ktorý dovoľuje zdravotným sestram vykonávať potraty. Posledný prieskum verejnej mienky ukázal, že 86% verejnosti nesúhlasí s tým, aby sestričky robili potraty. (LifeSiteNews.com, 11.11.2004)

Iný prieskum zistil, že väčšina Juhoafričanov je proti potratom. Štúdia Human Sciences Research Council zistila, že 70% je proti potratom vykonaným z finančných dôvodov a 56% je proti eugenickým potratom. Únia sestier DENOSA sa vyjadrila, že nie je spokojná so zákonom a obáva sa, že sestričky opustia túto profesiu, ak budú nútené vykonávať potraty. (All Africa, 15.11.2004)

Stredoškôľáčka z Durbanu žaluje svoju školu po tom, ako jej zabezpečila utajený potrat. Osemnásťročná študentka je doľakkyňou spolu so svojou matkou a organizáciou Doctors for Life. Školu žalujú pre ujmu, ktorú na nej zanechal potrat v neskorom štádiu tehotenstva, za post traumatizujúci šok a vážne depresie.

Žaloba bola tiež podaná proti Rose Clinic, kde spravili ilegálny potrat v treťom trimestri. (IOL.co.za, 15.11.2004)

Floridský guvernér Jeb Bush sa odvolal na Najvyšší súd USA, aby zachránil život pani Terri Schiavo, ktorá má poškodený mozog. Terri Schiavo je predmetom sporu medzi manželom žiadajúcim eutanáziu a jej rodičmi, ktorí bojujú o jej život. Floridský najvyšší súd v septembri rozhodol, že guvernér Bush ako aj zákonodarný zbor prekročili svoj mandát, keď prijali tzv. Terrin zákon, ktorý minulý rok zabránil eutanázii pani Schiavo. (LifeSiteNews.com, 2.12.2004)

Štúdia publikovaná v British Journal of Psychiatry ukázala, že 43% gayov, lezieb a bisexuálov má duševné poruchy. Štúdia uskutočnená Imperial College v Londýne sa týkala 1285 respondentov z týchto skupín. Medzi duševné poruchy patrila úzkosť, poruchy spánku, návaly náhlej úzkosti, problémy s pamäťou alebo koncentráciou a nutkavé správanie či myšlienky. Štúdia tiež ukázala, že 31% respondentov sa pokúšalo spáchať samovraždu. (LifeSiteNews.com, 2.12.2004)

Veľká Británia: Desiatmesačný chlapec, ktorý bol v centre bitky o právo na život zomrel. Najvyšší súd nedávno rozhodol, že lekári, ktorí sa starajú o Luka Winstona – Jonesa sa môžu snažiť o jeho záchranu masážou srdca, ale nemali by ho pripojiť na dýchací prístroj. Jeho matka Ruth opísala, ako prosila lekárov, aby mu dali adrenalínovú injekciu: „Kľakla som si na kolena a prosila a prosila o Lukov život.“ Keď prstom pohrozila lekárovi, bola privolaná ochrana. (The Telegraph, 14.11.2004)

10. novembra hlasovala vláda Českej republiky o vecnom zámere zákona o výskume na ľudských embryonálnych kmeňových bunkách. Českí vedci tak podľa predlohy budú môcť zničiť embryá a následne využiť kmeňové bunky z tzv. „prebytočných“ ľudských embryí vzniknutých v rámci procesu umelého oplodnenia. (Res Catholica, 22. 11. 2004)

Colorado Springs, USA: Katolícky kňaz žiada výnimku z mestského nariadenia, ktoré zakazuje alkohol v otvorených nádobách na verejnosti. Otec Bill Carmody bol varovaný coloradskou mestskou políciou, aby neslúžil omšu pred potratovou klinikou, pretože použitie vína pri omši je porušením práva. Otec Carmody slúži omšu pred zariadením Planned Parenthood každú sobotu už 10 rokov. Požiadal úrady, aby prehladli v tomto prípade nariadenie. „Nechcem porušovať právo, žiadam len o výnimku. Toto je náboženský obrad,“ povedal.

Otec Carmody verí, že sťažnosť bola snahou Planned Parenthood zastrašiť jeho a ostatných pro-life aktivistov, ktorí sa zapojili. (LifeSiteNews.com, 25.12.2004)

Francúzsko: Takmer jednohlasne schválil francúzsky parlament zákon o právach pacienta, ktorý obsahuje ustanovenie povoľujúce pasívnu eutanáziu. Ustanovenie povoľuje pacientovi žiadať, aby ho lekári odpojili od životudržiajúcich zariadení a liekov. Téma legalizácie eutanázie sa rozvinula, keď si paralyzovaný 22 ročný Vincent Humbert zobrať život s pomocou vlastnej matky. Humbertova matka mu údajne pichla smrteľnú dávku sedatív, ktoré ho priviedli do kómy a lekári potom súhlasili s odpojením zariadení. (LifeSite.com, 1.12.2004)

V skratke boli použité zdroje SPUC – Society for Protection of Unborn Children

MÁ EŠTE EURÓPA ZMYSEL PRE PRAVDU?

„Že som prišiel o miesto komisára, to sa mi nepáči. Že som tam hovoril o hodnotách, na to som hrdý.“

Rocco Buttiglione

„Keby štát trestal všetkých hriešnikov, nikto z nás by nebol na slobode.“

svätý Tomáš Akvinský

Na starom kontinente, ktorý v minulom storočí mal skúsenosť s dvoma totalitnými a tyranskými režimami, kde platilo, že stokrát opakovaná lož sa stáva pravdou, znovu koluje tento temný príznak. Dobro to ilustruje príbeh prvého návrhu zloženia Európskej komisie, v ktorej zostave bol aj taliansky kresťanský demokrat prof. Rocco Buttiglione.

Po Novembri 1989 bolo v móde hovoriť „Pravda vás oslobodí“. Pri tomto hesle určite nikomu nenapadlo, že by to mal byť „bývalý“ komunistický denník, ktorý by nás mal oslobodiť. Ale akú pravdu tým vlastne mysleli? Už pätnásť rokov som presvedčený, že išlo a ide o jedno z ďalších zeleno-červeno-hnedých účelových zneužití a to zúžením širšieho evanjeliového citátu a následne vyprázdnením pojmu pravda. Dovoľte, aby som text z Evanjelia svätého Jána uviedol celý: Židom, ktorí mu uverili, Ježiš povedal: „Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“ (Ján 8, 31–32) Hocijaká pravda nás neoslobodí. Oslobodenie má totiž tri podmienky:

- vyslobodí nás len tá Jeho pravda;
- tá sa nám dá poznať, keď budeme naozaj Jeho učeníkmi;
- tými môžeme však byť len a len vtedy, keď ostávame v Jeho slove.

Rocco Buttiglione zostáva v Ježišovom slove a preto pozná pravdu, je jej svedkom a ona ho oslobodzuje. Platí o ňom to, čo Ježiš povedal vo svojej reči na vrchu: „Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov pred vami.“ (Matúš 5, 10-11).

Ako nazvať skutočnosť, že na oficiálnej internetovej stránke Európskeho parlamentu sa objavili úmyselne vyrobené dokumenty bez toho, aby sa citovalo to, čo Rocco Buttiglione skutočne povedal? Nepravdu vyrobili, potom ju rozšírili a nakoniec jej uverili. Ako to nazvať? Sprisahanie? Určite nie sme ďaleko od pravdy. Rocco Buttiglione bol odrovnaný otázkami, ktoré nie sú v európskej kompetencii, ale sú v kompetencii jednotlivých členských štátov. Mohli by sme povedať, že ak bol ukrižovaný, tak na jeho ukrižovanie použili nesprávne kľince. Tu je podstata celého problému. Ak si však niekto teraz myslí, že s iným komisárom na jeho mieste bude možné spustiť kampaň na vnútenie určitej politiky členským štátom v témach rodina, potrat, rozvod a podobne, tak to príliš zaváňa totalitou.

Musíme si uvedomiť, že Európska komisia nie je vyjadrením politickej vyváženosti Európskeho parlamentu. Čiže komisár nemôže byť vykopnutý z politicko-kultúrnych dôvodov. Nemal by byť však do nej ani navrhnutý, ak je nekompetentný. A z toho Rocca Buttiglioneho ešte doteraz nikto nemohol obviniť. Stal sa obetným baránkom už len preto, že je veriaci katolík a vraj „priateľ pápeža“. (Po vojne u nás odsudzovali ľudí na desiatky rokov väzenia za to, že boli vraj „vatikánskymi špiónmi“.) Dnes, v pohanskej Európe sú katolíci ideálnymi obetnými baránkami. Prečo „pohanskej“? Lebo Európa sa dnes klania užívaniu zmyselnosti a moci. To je to, čo jej zostáva, keď prichádza vlastnou vinou o skutočné hodnoty.

Rocco Buttiglione sa stal v Európe kameňom úrazu. Jeho jednoduché slová, slová kresťana, ktorý to nemohol povedať ináč, prinútili Európu, aby sa pozrela do svojho vnútra, až do takej hĺbky, kde sa uvelebila jej očividná a na obdiv stavaná nevera, ale tiež, i keď viac skryto, pochybnosť o tomto agnostickom neverectve. Zdanlivo prehral, lebo táto Európa, ktorá prijíma síce všetko, neznaša, aby ju niekto rušil pravdivou otázkou, a to otázkou o jej duši. Avšak toto semiačko svedectva o pravde priniesie mnohonásobné ovocie!

Vlado Záborský

O európskej chorobe a obrane rodiny

Ak Amerike vládne „americká choroba“, Európu bez akýchkoľvek pochybností napadla choroba európska. Na rozdiel od Ameriky sa však zdá, že Európa nemá ani zvyšky prirodzenej imunity.

„Americkou chorobou“ je súdny aktivizmus, rozhodnutia amerických sudcov, ktoré bez toho, aby mali oporu v ústave alebo zákonoch, odvodzujú nové práva a nároky podľa svojho presvedčenia. Pochopiteľne, „pochveň“ liberálno-favicového presvedčenia. Príklad: právo na potrat nikde v texte americkej ústavy nenájdete, pretože tam prosté nie je. Nikto ho tam nenapísal, žiadny parlament o ňom nehlasoval. Sudcovia amerického najvyššieho súdu ho tam však v roku 1973 predsa len našli. Lepšie povedané odvodili si ho od iného práva, práva na súkromie. A tak potraty v Amerike neschválila žiadna väčšina zvolených poslancov, žiadne všeludové referendum, ale pár sudcov. Podobne je to s homosexuálnymi zväzkami alebo manželstvami napríklad v štáte Massachussets. V Spojených

štátoch teda nevládnú väčšinou schválené zákony, ale konkrétni jednotlivci (sudcovia), ktorí zákony a ústavu vykladajú. Že to nie je demokratické? Dobrá námietka. Udreli ste kliniec po hlavičke a máte zdroj nákaz. Ale radšej sa vráťte do Európy. Európsku úniu síce „americká choroba“ iba čaká – naplno prepukne, ak štáty EÚ schvália navrhovanú Ústavu EÚ s jej Chartou práv (právo na rešpektovanie súkromia je napr. v čl. II-67 a priam „čaká“ na svoj výklad) – ale za to Európu už dnes dostatočne kvári choroba európska. Je rovnako nedemokratická, šliape po prirodzených právach a namiesto volebnej súťaže sa presadzuje v salónoch medzinárodnej politiky. Volá sa európska integrácia.

O nedemokratických praktikách Únie by sa dalo hovoriť siahodlho. Chorobou Európy je stav podobný americkému – keď v jednotlivých štátoch platí právo, o ktorom sa nehlasovalo ani v parlamentoch, ani v referendách. Rozhodnutie padlo niekde vyššie v Bruseli, možno aj bez súhlasu zástupcu konkrétneho štátu. Príkladov je mnoho. Aby toho nebolo málo, Únia sa pripravuje na nové štádium a súčasný stav chce umocniť na druhú. Ide o tzv. program vzájomného uznávania, ktorý sa už v niektorých oblastiach rozbieha a v nadchádzajúcich rokoch by sa mal stať azda hlavným nástrojom federalizácie práva v Európe. Príklad: keby tento program fungoval v rodinnom práve, znamenalo by to, že manželstvo uzatvorené v Holandsku bude platné po celej únii, čiže aj na Slovensku. Výsledkom bude, že bez toho, aby slovenský parlament hlasoval o homosexuálnych manželstvách, tie budú u nás realitou, ak ich bude možné uzavrieť v jednom zo štátov Únie. Bude totiž platiť doklad z toho konkrétneho štátu, napríklad Holandska. Takýto stav nemožno nazvať inak ako doteraz najväznejší útok na suverenitu členských štátov. Neznamenalo by to nič iné, než to, že žiadny slovenský volič by nedokázal ovplyvniť aké právo sa bude vynucovať na našom území. Rozhodovali by o tom voliči a vlády iných štátov, s inými tradíciami, hodnotami aj záujmami. Marxisti, ktorí odjakživa snívajú o internacionalizme musia ticho závidieť.

A teraz k dnešnému stavu. Dokumentom, ktorý je presiaknutý európskou chorobou je napríklad tzv. Haagsky program, ktorý stanovuje ciele pre politiku vnútra a spravodlivosti na najbližšie roky. Tento dokument obsahuje všeličo, medzi iným aj dve hrozby pre rodinné právo. Po prvé je to explicitne spomenutá možnosť v prípade potreby nevyhnutnej harmonizácie hmotného práva rodinného (zákon o rodine). Potrebu takéhoto návrhu nikto nezdôvodňoval. Ide predsa o „priblíženie Únie občanom,“ a to je automaticky dobre. Po druhé je to možnosť rozšírenia programu vzájomného uznávania aj na oblasť rodinného práva. To by predstavovalo už vyššie spomínanú hrozbu.

Slovenskí ministri vnútra a spravodlivosti pochopiteľne s takýmito návrhmi nesúhlasili. Haagsky program však napokon schvaľovala Rada premiérov a prezidentov a tam slovenský premiér nič nenamietol. Ostala tak iba z predchádzajúceho rokovania Rady priložená výhrada Slovenskej republiky, v ktorej sa píše, že Slovensko nepodporí tie európske legislatívne návrhy, ktoré by harmonizovali hmotné právo rodinné. O tom, či sa tak skutočne stane však rozhodnú až ministri vlády, keď sa o takýchto návrhoch bude hlasovať.

Slovensko vedie momentálne v Európskej únii zápas o rodinné právo v podstate samo. Občas s podporou Malty a Rakúska. Ukazuje sa, že nedávne vznešené reči o tom, čo všetko v zjednotenej Európe získame, sa môžu veľmi ľahko zvrtnúť na pravý opak. Realita je totiž taká, že dnes sa v Európe bojuje o definíciu manželstva a jediný, kto stojí na strane dvetisícročnej tradície, je Slovensko. A to nás ešte okrem európskej choroby možno za dva roky napadne aj choroba americká..

Jaroslav Daniška, poradca ministra vnútra

Fórum života ďakuje za podporu

Ďakujeme všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomáhajú pri realizácii nášho poslania. Každým listom, každým mailom, každou poukázanou sumou, každým telefonátom, každým stretnutím rastie naša nádej a odhodlanie, byť na strane tých najbezbrannejších.

Fórum života

Hľadáme dobrovoľníkov

Ak máte chuť pracovať na nejakom projekte Fóra života, máte časové možnosti

a schopnosť samostatne pracovať, budeme veľmi radi, ak sa prihlásite. V tejto fáze by sme privítali predovšetkým dobrovoľníkov pre prácu v rámci sekretariátu Fóra života, ktorí bývajú, študujú alebo pracujú v Bratislave. Avšak budeme radi, keď sa nám prihlásia záujemcovia aj z ostatných častí Slovenska. Neskôr, pri celoslovenských akciách, sa s nimi skontaktujeme.

Fórum života

2 % z dane pre Fórum života

Vzhľadom k tomu, že Fórum života vzniklo v roku 2003, tento rok ešte nespĺňalo stanovené podmienky pre prijímateľov 2 % z dane. V decembri tohto roka

sa Fórum života zaregistrovalo u notára a tak v roku 2005 bude po prvý krát možné poukázať mu aj 2 % z dane. Bližšie informácie ako môžete poukázať svoje 2 % z dane Fóru života získate na stránke www.forumzivota.sk alebo na telefónnom čísle 0915 746 496.

Tretí snem Fóra života

Tretí snem občianskeho združenia Fórum života sa uskutočnil v sobotu 23. októbra v Rajeckých Tepliciach. Za účasti svojich členov, zástupcov hnutí Život ako dar, Áno pre život, Hnutie pre rodinu a ďalších, otvorila zasadnutie snemu jej predsedníčka Marcela Dobešová. Členovia Fóra života najprv informovali o tom, čo sa od posledného zasadnutia snemu udialo a čo všetko sa podarilo uskutočniť. Pozitívne bola hodnotená akcia „Europe4Family“ (Európa za rodinu), cyklistická púť do Bruselu organizovaná v auguste v rámci desiateho výročia medzinárodného roka rodiny vyhláseného OSN. Veľmi dobre bola prijatá i skutočnosť, že na sekretariát Fóra života bola prijatá do pracovného pomeru Mária Šedivá, ktorá bude zabezpečovať fungovanie sekretariátu a komunikáciu s členmi.

Hlavným bodom programu bolo prerokovanie plánu na rok 2005. Prvoradým cieľom Fóra života v budúcom roku je zlepšiť vzájomnú komunikáciu s hnutiami na podporu života. Tradičnou akciou, ktorú Fórum života organizuje, je akcia „Biela stužka“ dňa 25. marca. V súvislosti s týmto dňom chce Fórum života okrem iného oslovit osobnosti politického a spoločenského života, aby sa zamysleli nad možnosťou oficiálneho schválenia dňa 25. marca ako „Dňa počatého dieťaťa“.

Fórum života na svojom zasadnutí hlasovaním rozhodlo aj o prijatí šiestich nových členov.

Najbližší snem občianskeho združenia Fórum života sa uskutoční 22. januára 2005, ktorý vyvrcholí III. Reprezentačným plesom Fóra života.

Fórum života

Gynekologicko-pôrodnická ambulancia, ktorá rešpektuje náboženské presvedčenie klientiek ponúka svoje služby

Oznamujeme všetkým ženám a dievčatám, že svoje služby im ponúka nová gynekologicko-pôrodnická ambulancia v Bratislave. Klientkám garantuje citlivý prístup, rešpektovanie osobnej dôstojnosti a náboženského presvedčenia.

Vysokú odbornú úroveň zdravotníckej starostlivosti zabezpečuje lekár s dlhoročnými skúsenosťami v odbore MUDr. František Hvizdák.

Ambulancia je otvorená pre všetky ženy a dievčatá

a má zmluvy so všetkými zdravotnými poisťovňami.

Ambulancia vykonáva svoje služby prostredníctvom zdravotných poisťovní, teda pre klientky sú zdarma.

Otvorenie takejto ambulancie je vyvrcholením dlhodobej snahy mnohých ľudí. Jej ďalší osud závisí hlavne na záujme zo strany žien. Preto vás vyzývame, aby ste túto jedinečnú možnosť využili a reálne podporili svojou účasťou. My vám môžeme len odporučiť zveriť svoje zdravie do rúk odborníka s kresťanskými etickými zásadami, ktorý rešpektuje život každého človeka už od počatia.

Kontakt:

MUDr. František Hvizdák

Nemocnica s poliklinikou Milosrdní bratia

Námestie SNP 10, 814 65 Bratislava

Termín stretnutia a prehliadky si môžete dohodnúť na telefóne čísle ambulancie: 02/ 57887217, klapka 217.

Gynekologická ambulancia v Brne

Oznámenie, pre ženy, ktoré v Brne hľadajú ošetrovanie u veriacej gynekologičky: MUDr. Ludmila Lázníčková zahájila prax v gynekologickej ambulancii na Masarykovej 31, 1. poschodie chodba vľavo a potom dozadu okolo jedálne. Telefón ordinácie: 542 221 540. Ordinačná doba: streda 15 – 19, štvrtok 8 – 12, piatok páry týždeň 8 – 12. Objednanie pacientiek sa uskutočňuje prednostne v poradni pre ženy a dievčatá združenia CENAP, Hybešova 40, každý deň 8 – 18 osobne alebo telefonicky: 543 254 891, 543 331 470 – 2.

Vzhľadom k doterajšiemu zamietavému postoju VZP zatiaľ nie je možné ošetrovať pacientky poistené v tejto poisťovni.

CENAP

Sviečka za nenarodené deti

Akcia „Sviečka za nenarodené deti“ je už tradičnou akciou, ktorú organizuje občianske združenie Fórum života v spolupráci s detskou organizáciou eRko – HKSD a ďalšími kresťanskými hnutiami a spoločnosťami. Hlavnou myšlienkou akcie je spomienka na deti, ktoré nemali možnosť sa narodiť, pretože ich život bol násilne ukončený umelým potratom. Denne je na Slovensku umelým potratom usmrtených 40 detí, za celý rok je to skoro 15 000 umelých potratov, čo predstavuje takmer 30 % úmrtí navyše z celkového počtu 52 230 zomrelých za rok (pozri www.statistics.sk, rok 2003).

Fórum života, ktorého poslaním je šíriť úctu k životu, preto vyzvalo aj tento rok cirkvi, veriaciach a všetkých, ktorí sú za rešpektovanie ľudského života

od počatia, aby sa do akcie „Sviečka za nenarodené deti“ zapojili. Spôsobov bolo niekoľko. V deň Pamiatky zosnulých, 2. novembra vo večerných hodinách bolo možné umiestniť v oknách domovov horiacu sviečku. Horiaca sviečka bola tak symbolom pripomínajúcim životy tých, ktorým nebolo umožnené žiť. Ďalšou možnosťou bolo spomenúť si na usmrtené nenarodené deti modlitbou, doma alebo pred nemocnicami, kde sa umelé potraty vykonávajú, prípadne i na inom vhodnom mieste – pri pamätníku nenarodeným, na cintoríne, pri kríži a pod.

Fórum života

Pochody za život

Malé, bezbranné... Pomaly, nebadane rastú pod srdcom matky, zázračne utkané našim Stvoriteľom. Cítia sa bezpečne, netušiac, že im hrozí nebezpečenstvo. Zo strany tých najbližších, matky, otca, starej matky... Prečo je také jednoduché siahnúť im na život? Lebo ich nikto nevidí, nepočuje, nemajú ani mená... Zomierajú na novodobých Golgotách, ktorou sú dnešné nemocnice, kde sa vykonávajú umelé potraty. Samy, bez lásky, lebo ich nikto nechce, nečaká, neteší sa na ich príchod... Práve preto tu máme byť my, tak ako Mária a Ján pod krížom. S ružencom v ruke, so srdcom otvoreným dokorán pre zomierajúce dieťa, matku, lekára, vykonávajúceho ortiel smrti. Tíško šepkajúc spolu s našim Vykupiteľom: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Vedomí si vlastnej hriechnosti a krehkosti, prosiac Boha o milosrdenstvo.

„Nikde na svete nie je také miesto, kde by boli ľudia tak pripravení meniť svoj život, ako pred potratovými klinikami, ak je tam prítomný Boží ľud v láske a otvorenosti“, hovorí Mons. Philip Reilly.

Keby sme prosili Boha, aby zabránil umelým potratom „len“ preto, aby sa zachránil ľudský život a to za každú cenu, na túto prosbu by neodpovedal. On chce záchranu duší lekárov a sestričiek, ktorí vykonávajú potraty, matiek a otcov, ktorí neprijali svoje dieťa... To je náš cieľ – prosiť Krista o obrátenie srdca a záchranu duší. Lebo keď sa to stane, budú zachránené aj deti.

Po celom svete si Boh povoláva služobníkov, aby vydávali svedectvo, že život je dar a treba ho chrániť už od počatia. Prichádzajú na miesta, kde zomierajú tí najnevinnejší, aby sem priniesli lásku a svetlo.

Aj v Bratislave sa pravidelne konajú Modlitebné vigílie za záchranu počateho života. Začínajú sa svätou omšou, po nej je vystavená Najsvätejšia sviatosť oltárna. Čas veriacich zostáva v kostole na poklone a druhá časť ide v sprievode pred nemocnicu, modliac sa svätý ruženec. Vo svätej omši sme obetovali Bohu Krv Kristovu a prijali sme drahocenné Telo

Kristovo, takže už nejdeme na Golgotu my, ale Kristus v nás. Pred nemocnicou klačíme asi minútu na chodníku v absolútnej tichosti, aby sme v pokore vyprosovali Božie milosrdenstvo pre celý svet. Potom sa modliac vrátime do kostola, kde je záverečná pobožnosť.

Ak si pocítil vo svojom srdci túžbu zachraňovať životy nenarodených detí, ktoré sú vo veľkom nebezpečenstve, si srdečne pozvaný zúčastniť sa na ktorejkoľvek Modlitebnej vigílii.

Kostol sv. Ladislava v Bratislave – každý prvý utorok v mesiaci. Svätá omša o 7.00 hod., po nej Pochod za život ku gynekologickej klinike na Zochovej ulici.

Termíny: 4. januára, 1. februára, 1. marca, 3. mája, 7. júna, 5. júla, 2. augusta, 6. septembra, 4. októbra, 1. novembra, 6. decembra 2005.

Najbližšie 28.12.2004

15:00 hod – Sv. omša v kostole sv. Ladislava

15:45 hod – Poklona k Najsvätejšej sviatosťi oltárnej

16:00 hod – Pochod za život k Pamätníku nenarodených na Bezručovej ulici

17:00 hod – Záverečná pobožnosť v kostole sv. Ladislava

Kostol františkánov v Bratislave – v sobotu, svätá omša o 9.00 hod., po nej Pochod za život k pamätníku nenarodených detí na Bezručovej ulici.

Termíny: 22. januára, 19. februára, 19. marca, 23. apríla, 21. mája, 25. júna, 23. júla, 20. augusta, 24. septembra, 22. októbra, 19. novembra, 17. decembra 2005

3. apríla 2005 sa pri príležitosti 25. marca – Deň počateho dieťaťa sa uskutoční Mimoriadna modlitebná vigília za záchranu počateho života v Dóme sv. Martina o 11.00 hod., na ktorú budú pozvaní všetci biskupi Slovenska.

Život ako dar

Centrum pre rodinu

Centrum pre rodinu už po druhýkrát otvorilo súťaž o Najlepších rodičov roka 2005. Uzávierka súťaže pre deti a dospelých je 15.12.2004 o 16.00 hod. v Centre pre rodinu v Trenčíne. Zúčastniť sa môže každé dieťa, ktoré napíše najkrajší list o svojich rodičoch, čo pre neho znamenali v živote alebo aký má najkrajší zážitok s rodičmi. Odmenou bude 1. cena – víkendový pobyt v rekreačnom zariadení pre 5 člennú rodinu, druhá cena – obed, alebo večera v hoteli TATRA v Trenčíne a tretia cena už tradične sklo a porcelán do domácnosti. Deti, ktoré ešte nevedia písať, môžu kresliť zážitky z domu. Vyhodnotíme ich sladkosťami a to na slávnostnom odovzdávaní cien 2.1.2004 na Deň Sv. rodiny v hoteli Tatra v Trenčíne o 17.30 hod.

Oľga Lóbbová, Centrum pre rodinu, Trenčín

Dôstojnosť života žien v našej spoločnosti

Touto témou sa zaoberal seminár 13.11.2004 v Piešťanoch, ktorý pripravila tamojšia Katolícka jednota v nadväznosti na európske stretnutie katolíckych ženských organizácií WUCWO.

Za účasti rakúskej delegácie z hnutia LEBENS HILFE, ktorú viedol páter Michail Prinz, hovoril o ochrane počatého života a o tom, ako si ctíť a posvätiť graviditu ThDr. Ing. Anton Solčiansky, zakladateľ myšlienky vytvoríť v Lúke Domov pokoja pre ženy. MUDr. Ivan Wallenfels pripomenul dôležitosť prípravy na materstvo a rodičovstvo. Jeho názor, že každý gynekologický problém je riešiteľný aj v súlade s vierou podporil vdp. Anton Gubala z Borského Mikuláša. Podľa jeho slov je dôležité prijať samého seba a vtedy môžeme zvládnuť dôležité poslania, ktoré máme v živote. Ak to neurobíme, hľadáme pochopenie druhého, lásku a istotu. Toto je problém mnohých žien a hlavne dievčat z domovov, o čom hovorila Oľga Löbbová (Centrum pre rodinu v Trenčíne). Povolany k tejto téme – RNDr. Marcela Dobešová (Fórum života), ktorá založila dom pre ženy, ktoré stratili nádej priviesť dieťa na svet a vychovať ho, vyzvala účastníkov, aby verejne diskutovali o týchto témach, nebáli sa angažovanosti vtedy, ak verejnosť reaguje nevedome a inak ako v kontexte pro-life.

Podujatie sa konalo v rámci projektu, ktorý realizuje Katolícka Jednota Slovenska – pobočka Piešťany, ktorého výsledkom by mala byť ochrana počatého dieťaťa a vybudovanie Domu pokoja pre tehotné ženy a dievčatá v núdzi. Výstavba domu je v prvej etape a Dom pokoja má sídlo v Lúke nad Váhom pri Piešťanoch. Stavbu realizujú dobrovoľníci z Piešťan. Pomôcť prišli aj seniori zo St. Pöltenu z Rakúska a naši vysokoškooláci.

Z Piešťan – Oľga Löbbová

Podelte sa svojim svedectvom – napíšte nám... dáte šancu ďalšiemu životu

Určite mnohí poznáte knihu Miriam, prečo plačeš, ktorá je veľmi pekným vypovedaním svedectiev žien väčšinou z nemeckých hovoriacich krajín, ktoré zažili umelý potrat a potom sa nachádzali v stavoch smútku a ľúlosti. Tento stav sa odborné nazýva post-abortčný syndróm. Kniha dodnes slúži ako jedno veľké svedectvo o tom, že potrat je veľkým omylom a veľkým klamom je tvrdenie, že žena si môže so svojím telom robiť, čo chce.

Chcem vás povzbudiť, milé čitateľky a čitatelia, že ak ste zažili umelý potrat alebo niečo podobné (môže sa to týkať aj umelej antikoncepcie), aby ste sa nehanbili napísať nám svoje svedectvo. Nebojte sa nám napísať aj také svedectvo, ktoré hovorí o tom, čo vám to prinieslo do života, keď ste sa nakoniec rozhodli pre život dieťaťa. Aj takéto Vaše svedectvo poslúži mnohým ženám pri ich rozhodovaní.

Vaše svedectvá môžu byť aj dlhšie aj kratšie, je to na vás, ako to budete cítiť. Ak by ste nevedeli napísať nám svedectvo, poproste niekoho aby vám v tom pomohol alebo nám nechajte váš kontakt a môžeme svedectvo napísať spolu. Svedectvá posielajte na adresu: Fórum života, Mamateyova 4, 851 04 Bratislava alebo na mejlovú adresu: igeris@upc.uniba.sk (Ivana)

Ak by vám robilo problémy uviesť svoje meno, môžete nám ho poslať anonymne alebo svoje meno zmeňte. V každom prípade vás prosíme o vyplnenie nasledujúceho formulára, pošlite nám ho, prosím, spolu so svedectvom. Plánovaný čas vydania publikácie je rok 2005. Záleží na množstve svedectiev, ktoré sa nám podarí zhromaždiť. O vydaní knihy sa dozviete na www.forumzivota.sk. Teším sa na spoluprácu, nech Pán zhehná nášmu dielu.

Ivana Filipčíková, Fórum života

FORMULÁR – SVEDECTVÁ

Súhlasím, aby moje svedectvo bolo uverejnené v pripravovanej publikácii občianskeho združenia Fórum života.

Súhlasím s redakčnou úpravou môjho svedectva (jazyková korektúra, prípadne skrátenie pri zachovaní významu obsahu).

1. Meno: -----

2. Moje meno uvádzam (označte)

zmenené

nezmenené

neuvádzam – anonymné svedectvo

3. Bola by som ochotná svedčiť aj osobne? (napríklad pri stretnutiach žien, konferenciách a pod.):

áno – kontakt: -----

nie

4. Spätná adresa, iný kontakt (dobrovoľne): -----

FORMULÁR: Prosím vyplňte a pošlite spolu so svedectvom na adresu: Fórum života, Mamateyova 4, 851 04 Bratislava, alebo na mejlovú adresu: igeris@upc.uniba.sk (Ivana)

Liga pár páru na Slovensku

Názov organizácie: **Liga pár páru na Slovensku**

Adresa organizácie: **Slovenskej armády 15, 953**

01 Zlaté Moravce

Telefón: **037/6421426; 0908722055**

E-mail: **lpp@lpp.sk**

www.lpp.sk

Dátum registrácie: **25.9.2000**

(od r.1994 do r.2000 ako organizačná jednotka bez právnej subjektivity medzinárodnej LPP)

IČO: **36 109 452**

Právna forma: Organizácia s medzinárodným prvkom nezriadená za účelom podnikania

Bankové spojenie: **1447937558/0200, VUB - Zlaté Moravce**

História a poslanie organizácie

Liga pár páru na Slovensku je národnou pobočkou materskej organizácie The Couple to Couple League International (CCLI) so sídlom v Cincinnati, ktorá vznikla na jeseň r.1971 v Spojených štátoch amerických. Zakladatelia Ligy, manželia John a Sheila Kippleyovci, inšpirovaní encyklikou Humanae vitae cítili potrebu pomôcť manželom v praxi naplniť morálne učenie tejto encykliky a začali realizovať to, o čom sv.Otec Pavol VI. hovoril v časti Apoštolát medzi rodinami - apoštolát, ktorým manželia slúžia iným manželom (odtiaľ je aj pre Slovákov dost netypický názov organizácie.) Za výdatnej pomoci MUDr. Konalda Prema, profesora gynekológie a pôrodnictva Minessotskej univerzity, vytvorili manželia Kippleyovci vzdelávací program, ktorý pomáha manželom vyznať sa vo svojej plodnosti a zároveň predstavuje prirodzené plánovanie rodičovstva v širšom kontexte manželského života, nie len ako alternatívu k antikoncepcii. V roku 1998 bol CCLI priznaný poradenský status pri ekonomickej a sociálnej rade OSN, spolupracuje s pro-life organizáciami a pre svoju činnosť má osobitné schválenie Pápežskej rady pre rodinu.

Cieľom Ligy je poukázať na to, že "Plodnosť nie je problém, ale dar!" a v tomto kontexte - naučiť ľudí rozumieť reči svojho tela;

- šíriť čistotu medzi mladými ľuďmi, ako aj medzi manželmi;

- podporovať a upevňovať manželské vzťahy pomocou prirodzeného prístupu k regulácii počatia

Liga pár páru má celoslovenskú pôsobnosť (učiteľské páry sú zatiaľ okrem Zlatých Moraviec aj v Bánovciach nad Bebravou, Bernolákovce, Košiciach a Humennom). Už vyše desať rokov po celom

Slovensku robíme kurzy symptotermálnej metódy PPR (rozpoznanie plodných a neplodných dní na základe zmien bazálnej teploty, hlienu krčku maternice a zmien samotného krčku maternice), prípravu snúbencov vo farnostiach a prednáškovú činnosť pre žiakov základných a stredných škôl, pre vysokoškolákov, ako aj kňazov z pastorácie a seminaristov.

Kurzy symptotermálnej metódy (STM)

Kurz sa skladá optimálne zo štyroch prednášok s odstupom cca 1 mesiac z ktorých každá trvá cca 2-2,5 hod. Mesačné odstupy medzi jednotlivými stretnutiami sa javia ako veľmi užitočné na to, aby žena, ktorá má záujem naučiť sa STM, mala zaznamenaný aspoň jeden vlastný cyklus a mohla s nami v prípade potreby konzultovať prejavy svojej plodnosti, ak by sa vyčtylovali v niečom oproti štandardom, o ktorých hovoríme na kurze. Prednášky nemajú za cieľ len naučiť samotnú metódu, ale stavajú prirodzenú reguláciu počatia do kontextu manželskej čistoty a kresťanských hodnôt, so zreteľom na deti a rodinu, vyzdvihujúc ich pozitívny vplyv na manželstvo. Zároveň poukazujú na negatívny dopad antikoncepcného správania sa na rodinu a zdravie manželov, o čom reklamné kampane mlčia. V úvodnej prednáške sa poslucháči naučia porozumieť súvislostiam reprodukčného cyklu, poznať jednotlivé príznaky plodnosti, ich pozorovanie, zaznamenávanie a využitie pre spoľahlivé určenie poovulačnej neplodnosti. Druhá prednáška je zameraná na problematiku nepravidelných cyklov, určenie konca predovulačnej neplodnosti a pomoc na dosiahnutie tehotenstva. Záverečné prednášky sú venované ekologickému (plnému) dojeniu a návratu plodnosti po pôrode. Po teoretickej časti každej prednášky nasleduje praktické vyhodnocovanie záznamov z cvičnej príručky, ktoré slúži na nadobudnutie zručnosti a utvrdenie si informácii a v prípade záujmu aj individuálne poradenstvo.

Liga nerobí propagáciu kurzov tým spôsobom, že si vyberie lokalitu a nechá vyhlásiť termín kurzu s miestom jeho konania, nakoľko hovorí o veciach, ktoré sa dotýkajú vnútra, intimity človeka nie je ako chodiť ponúkať nejaké komerčné výrobky, alebo učiť robiť ručné práce. Učiteľské páry robia kurzy na základe konkrétneho pozvania, ak má o kurz záujem aspoň 5 -6 párov alebo jednotlivcov a určite prídu aspoň na prvú prednášku. Keďže LPP nie je financovaná ani štátom, ani cirkvami, Liga prosí účastníkov o kurzovný príspevok, ktorý za celý kurz predstavuje 400 Sk. V tejto sume sú zahrnuté: cvičná

príručka, ktorá predstavuje základný učebný a pracovný materiál a záznamové tabuľky pre osobnú potrebu. Prvá prednáška je vždy zadarmo a neviaže nikoho zúčastniť sa na celom kurze. Ak má niekto vážne finančné problémy a nemohol by zaplatiť kurzovné, ale má záujem absolvovať celý kurz STM, vzniknutú situáciu rieši učiteľský pár individuálne. Naším cieľom je v prvom rade služba šírenia apoštolátu čistoty.

Vydavateľská činnosť LPP:

- M.M. Shannonová: **Plodnosť, cykly a výživa**
(knižka o svojpomoci pri prekonávaní problémov reprodukčného zdravia ženy a muža)

- Tomáš Řehák: **Sex šlahačka na torte**
(útle brožúrka pre ...násť a ..dsať ročných o tom, že sexualita je krásny dar - šlahačka na torte manželskej)

- **Cvičná príručka STM**
(17 príkladov na vyhodnotenie záznamov + správne vyhodnotenie aj s komentárom)

- Letáky :

Prírodné plánovanie rodičovstva - bezpečné, zdravé, spoľahlivé

Antikoncepcia, prečo je zlá a prečo je dobré prirodzené plánovanie rodičovstva;

Manželská sexualita - mravné aspekty;

Tvorivá zdržanlivosť;

Vnútromaternicové telieska a hormonálna antikoncepcia - niekoľko faktov pre ulahčenie zodpovedného rozhodnutia

Nevolanosť v tehotenstve;

Môže dojčiaci matka opäť otehotnieť;

Ekologické dojčenie a návrat plodnosti po pôrode.

LPP - neformálne spoločenstvo

Všetci sa dennodenne stretávame s tým, čo pred niekoľkými storočiami napísal básnik Ovídius : "Viem, čo je lepšie, avšak predsa robím to, čo je horšie." Jedna vec je rozumové poznanie, druhá vec je vôľa a sila toto poznanie prenášať aj do každodenného života.

Preto neoddeliteľnou súčasťou Ligy pár páru je aj spoločenstvo manželských párov a jednotlivcov, ktorí majú rovnaké zmyslanie a presvedčenie na prežívanie čistého predmanželského a manželského vzťahu. Vzniklo s cieľom vzájomne sa povzbudzovať a podporovať, aby sa manželia, žijúci životný štýl založený na čistote ich vzájomného vzťahu, necítili v dnešnej spoločnosti osamotení. Spoločenstvo v rámci LPP je otvorené pre každého, kto má úctu k životu a stotožňuje sa s cieľmi Ligy - chrániť život od

počiatku až po prirodzenú smrť a manželom poskytovať pomoc pri prirodzenom plánovaní rodičovstva. Atypické na tomto spoločenstve je to, že nikdy doposiaľ a pravdepodobne ani v budúcnosti sa všetci členovia a sympatizanti naraz nestretnú na nejakom stretnutí, aj keď raz za rok Liga organizuje spoločné stretnutie - konferenciu, ktorá je otvorená pre všetkých, ktorí majú záujem sa jej zúčastniť. Pocit spolupatričnosti realizujeme jednak prostredníctvom členského bulletinu, ktorý vychádza 5x do roka (nájdete ho na www.lpp.sk). Tí, ktorí sú veriaci a veria v silu príhovornej modlitby, sa modlia navzájom za seba, za hmotné a duchovné dobré pre Ligu a za obrátenie lekárov vykonávajúcich potraty osobitne za MUDr. M. Klimenta a MUDr. V. Cupaníka.

Vstúpiť do spoločenstva LPP či už ako člen alebo sympatizant môže každý vyplnením registračnej karty, oznámením svojho záujmu ústrediu LPP (napr. cez www.lpp.sk) alebo ktorémukoľvek učiteľskému páru LPP. Registrovaní členovia resp. sympatizanti Ligy podľa svojich možností pomáhajú zabezpečovať šírenie prirodzených metód plánovania rodičovstva, prípadne propagujú prirodzené metódy vo svojom okolí, pozývajú učiteľov na kurz a pod. Registračný príspevok predstavuje ročne pre jednotlivca, ale aj manželský/snúbenecský pár 150 Sk.

Registrovaní členovia majú nárok :

1./ absolvovať náš kurz PPR so zľavou vo výške ročného členstva a kedykoľvek zadarmo

zopakovať kurz;

2./ dostávať členský bulletin ZPRÁVY LPP (5 čísiel za rok) a využívať zľavy (5-7%) pri kúpe materiálov Ligy;

3./ na zošit Záznamových tabuliek ročne, ktoré dostanú s najbližším číslom ZPRÁV, ak o ne požiadajú.

Závazok plynúci z členstva v Lige je:

mať pozitívny vzťah k životu, zaplatiť členský príspevok, alebo iným spôsobom sa angažovať v práci Ligy

Slovo na záver

„My nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli“ je v Skutkoch apoštolov. Inšpirovaný týmto citátom Písma dodávame : „My nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli, počuli, prežili a žijeme.“

*Josef a Simona Predáčovi
Liga pár páru na Slovensku*

Hormonálna antikoncepcia

V posledných mesiacoch sme mohli zaregistrovať v médiách - v televízii, rádiu, na internete - zvýšený výskyt rôznych relácií, rozhovorov a spotov, ktoré propagujú hormonálnu antikoncepciu. Niektoré z nich ako motiváciu k začatiu užívania hormonálnej antikoncepcie dokonca uvádzajú vysoký počet umelých potratov, ktorý sa má jej užívaním radikálne znížiť. Vzhľadom na to, že sa naše združenie venuje týmto otázkam, a vzhľadom na to, že "pozitívnych" informácií a mýtov o hormonálnej antikoncepcii zaznieva dostatok, rozhodli sme sa do tohto čísla Spravodajcu Fóra Života zaradiť tému "hormonálna antikoncepcia" a predstaví ju tak, ako ju vidíme my.

Pri stanovenom rozsahu nie je možné podať vyčerpávajúcu informáciu o hormonálnej antikoncepcii. V našich príspevkoch sa pokúsime zamerať len na niektoré skutočnosti, ktoré sú menej známe. Ďalšie informácie o hormonálnej antikoncepcii, jej delenie, účinky jednotlivých preparátov a podobne sú dostupné na internete (odporúčame najmä www.lpp.ska www.prolife.cz).

Kto má záujem na zvýšení spotreby antikoncepcie?

Je nezvyčajné, aby mimovládna organizácia takým výrazným spôsobom napomáhala plneniu marketingových plánov komerčných subjektov, ako je to v prípade kampane Slovenskej spoločnosti pre plánované rodičovstvo a výchovu k rodičovstvu (ďalej "SSPRVR") na hormonálnu antikoncepciu, ktorú môžeme v tomto čase sledovať v médiách. V texte ku kampani na web stránke SSPRVR sa vyskytujú konkrétne názvy konkrétnych prípravkov šiestich konkrétnych firiem, ktoré majú na Slovensku rozdelený prakticky celý trh s hormonálnymi antikoncepčnými prípravkami. Dobrá známa je aj dlhodobá spolupráca SSPRVR s týmito subjektmi, a preto je táto kampaň len jej logickým vyústením. Zostáva však otázka: Nie je to skrytá reklama? Nie je to zavádzanie? Nie je to hazard so zdravím občanov? Nejde o zneužitie štatútu mimovládnej organizácie na dosahovanie komerčných cieľov? Nenaruša to dôveru občanov v činnosť mimovládnych organizácií?

Vážnou zarážajúcou skutočnosťou spomínanej kampane je jej poslanstvo. Podľa vizuálov kampane je u nás ešte stále 14000 interrupcií ročne a tento problém sa prehliada, nehovorí sa o ňom, ale je tu riešenie - hormonálna antikoncepcia, ktorá "Chráni Vaše rozhodnutia". Na tomto mieste mi nedá nespomenúť, že už termín "interrupcia", ktorý znamená "prerušenie", je hrubo zavádzajúci, pretože v skutočnosti pri tomto zákroku ide o ukončenie tehotenstva usmernením ľudského plodu. Správne pomenovanie je napríklad umelý potrat. Používanie zjemňujúcich výrazov je tiež jeden zo znakov neserióznosti prístupu k tejto téme zo strany SSPRVR a iných umelých potrat obhajujúcich skupín.

V spomínanom poslanstve kampane sú dva rozporuplné momenty. SSPRVR je jednou z vedúcich organizácií, ktorá dlhodobo presadzuje "právo" na umelý potrat a má nemalú zásluhu na tom, že ľudia vnímajú tento krajne neprirodzený zákrok ako normálny, rozumný a v podstate správny. Nič na tomto fakte nemení ani snaha SSPRVR umiestniť umelý potrat do polohy krajného riešenia. V poslanstve spomínanej kampane sa teda SSPRVR odráža od negatívnej skutočnosti, ktorú sama spôsobuje, a naďalej v spoločnosti zakoreňuje.

Druhým rozporuplným momentom kampane, ktorý však úzko súvisí s prvým, je propagácia antikoncepčného myslenia. Antikoncepcia má "chrániť naše rozhodnutia" bez akejkoľvek požiadavky zodpovedného prístupu k budovaniu partnerského vzťahu. Dôsledkom takéhoto antikoncepčného myslenia je aj umelý potrat ako logické pokračovanie v prípade zlyhania antikoncepcie. Nie je ani výnimkou, že gynekológ pri zlyhaní hormonálnej antikoncepcie odporučí potrat z obavy, že by jej užívanie v počiatočných fázach tehotenstva mohlo mať negatívny vplyv na vývin plodu. A opäť sme pri nepoctivosti spomínanej kampane, pretože poslanstvo kampane hovorí o niečom negatívnom, čo však zároveň podporuje prostriedkom, ktorý propaguje.

K informačným textom uvádzaným na web stránke kampane možno len poznamenať, že sa v ničom nelíšia od textov letákov farmaceutických firiem, ktoré veľbia výhody hormonálnej antikoncepcie a vyhýbavo a nejasne hovoria o jej nepriaznivých účinkoch.

Na záver tohto príspevku chcem uviesť najvážnejšie argumenty, prečo podľa mňa hormonálnu antikoncepciu nemožno považovať za bezproblémový prostriedok na regulovanie počatia.

Moderné prípravky hormonálnej antikoncepcie obsahujú látky, ktoré okrem zabránenia ovulácie zabraňujú aj zahniezdzeniu vajíčka v maternici, a tak môžu mať abortívny účinok. Okrem toho hormonálna antikoncepcia má negatívne účinky na telo a psychiku ženy. Ich stručná charakteristika sa dá nájsť v každom príbalovom letáku k prípravkom. Prostredníctvom hormonálnej antikoncepcie je "vypnutá" plodnosť ženy, čo môže podporovať promiskuitu a šírenie pohlavných chorôb, zneužívanie žien necitlivými mužmi na sebecké uspokojenie,

degradáciu sexuality na nezodpovednú zmyslovú rozkoš bez prítomnosti lásky.

Alternatívou voči takémuto neprirodzenému zasahovaniu do života ženy a partnerských vzťahov je dôsledné rešpektovanie dôstojnosti každého ľudského života už od momentu počatia a rešpektovanie telesných a psychických daností ženy. Tieto podmienky spĺňajú prirodzené metódy zodpovedného plánovania rodičovstva, založené na využívaní prirodzeného cyklu ženy, a skutočnosti, že žena je počas mesačného cyklu plodná iba jeden deň. Navyše, tieto sú porovnateľne spoľahlivé ako hormonálna antikoncepcia, nie sú spojené s veľkým biznisom, a preto ich propagácia prostredníctvom mimovládnych organizácií nie je kontroverznou, ako je to v prípade hormonálnej antikoncepcie.

Marek Michalčík, 11/2004

Odporúčame rodičom, aby sa zaujímalí, aké prednášky absolvujú ich deti v rámci sexuálnej výchovy v škole (SSPRVR je činná aj v tomto smere). Odmietnite všetky aktivity na školách, ktoré škodia zdravému rozvoju vašich detí, najmä v takej citlivej otázke, akou je sexualita.

Pilulka je pre lekárov zlatá baňa

Jedna žena sa ma pýtala na "následky" pilulky. V súvislosti so zdravím sa táto otázka týka reakcie organizmu na určitú látku alebo správanie. Teraz by som sa však chcel zapodievať následkami pilulky alebo inej chemickej antikoncepcie pre lekára, ktorý ju predpisuje.

Veľmi významným faktorom sú peniaze. Dr. Paul Hayes v jednej zo svojich prednášok dostupných na audiokazetách povedal, že keď obmedzil svoju prax výhradne na prirodzené metódy plánovania rodičovstva a prestal predpisovať chemickú antikoncepciu, zaznamenal mesačné straty vo výške 30 000 USD. Áno - mesačne, nie ročne a ja neviem, či je v tom započítaný dlhodobý dôsledok. Pozrime sa na to.

Po prvé by žena, ktorá užíva hormonálne pilulky, mala ísť každých 6 mesiacov na vyšetrenie. To už by samo osebe malo byť varovaním pred nebezpečenstvom tohto "lieku". Zdravé ženy, ktoré neužívajú potenciálne škodlivé drogy, nepotrebujú absolvovať vyšetrenia takto často. Každé vyšetrenie prináša lekárovi peniaze.

Avšak, keď žena začne mať problémy spôsobené pilulkou, môžu mať finančný zisk aj iní lekári.

Keď napr. začne mať problémy so zrakom, a neuvedomí si príčinu, nepôjde k lekárovi, ktorý jej predpísal pilulku, ale k očnému. Pokiaľ očný lekár robí svoju prácu poctivo, opýta sa jej, či užíva hormonálne pilulky. Podľa toho, akého druhu sú jej problémy, bude upozornená na súvislosť a pôjde naspäť k lekárovi, ktorý predpísal pilulku. Atd.

Určité percento žien bude mať také veľké problémy, že budú chcieť pilulku úplne vysadiť. Čo sa im ponúka? Keď už majú jedno alebo dve deti, môžu uvažovať o konečnom riešení - sterilizácii. Ale ide z lekárskeho pohľadu skutočne o konečné riešenie?

Naopak. Po sterilizácii trpí mnoho žien celým radom symptómov, ktoré bývajú teraz zhrnuté označením "poststerilizačný syndróm".

John F. Kippley

CCL Family Foundations, Volume XXV, No. 2, september - október 1998, str. 17.

Hormonálna antikoncepcia a jej negatívne zdravotné účinky

Súčasný prístup k plánovaniu rodičovstva a ovplyvňovanie počtu detí u jednotlivých párov spočíva v prevažnej miere v odporúčení antikoncepcie, pričom jednoznačne vedie hormonálna antikoncepcia. Súvisí to pravdepodobne nielen s udávanou pomerne vysokou spoľahlivosťou tejto formy antikoncepcie, ale aj s masívnou reklamnou kampaňou farmaceutických firiem - ide pravdepodobne o najziskovejšie odvetvie farmaceutického priemyslu. Od 60. rokov minulého storočia, kedy hormonálna antikoncepcia vznikla a začala sa rozvíjať v jednoznačnej súvislosti so sexuálnou revolúciou na Západe, prekonala výrazný rozvoj, ktorý jej umožňuje stávať sa stále bezpečnejšou, s vylepšovaním a rozširovaním možností jej priaznivých účinkov a znižovaním tých nepriaznivých.

V gynekológii existujú určité medicínske dôvody na odporúčenie hormonálnej liečby, kedy sa používajú preparáty hormonálnej antikoncepcie /HAK/ - patrí sem úprava výrazného krvácania pri menštruácii, syndróm polycystických ovárií či potlačenie menštruačnej bolesti. Tieto i niektoré ďalšie pozitívne účinky sú s obľubou

uvádzané propagátormi a obhajcami HAK. V tomto článku chceme však zdôrazniť iné účinky tých istých preparátov. S prevahou najdôležitejšou "indikáciou" HAK je jej antikoncepcný účinok, spočívajúci predovšetkým v zabránení dozretia a uvoľnenia vajíčka. Ďalšími uplatňovanými mechanizmami účinku sú zahustenie hlienu krčka maternice, ktorým neprejdú spermie, negatívne ovplyvnenie motility vajíčkovodov a tiež negatívne ovplyvnenie sliznice maternice, ktorá nie je schopná prijať už oplodnené vajíčko. Vzhľadom na tento fakt je spomínaný posledný účinok účinkom abortívnym.

Plodnosť dospelého človeka je jednoznačným atribútom jeho zdravia v tzv. fertílilnom veku, ktorý je u ženy ohraničený približne pubertou a menopauzou. Umelé - aj keď dočasné - zablokovanie plodnosti ženy je teda krokom od zdravej ženy k pacientke, ktorá sa dobrovoľne stáva "nie zdravou". K tomu môžeme pripočítať nežiaduce účinky HAK, ktoré sú síce v moderných preparátoch čoraz menej výrazné, ale stále existujú a existovať pravdepodobne budú aj v tých najdokonalejších prípravkoch. Je preto zarážajúce, koľko zdravých žien sa v záujme "hrozby" vlastného dijeta sebaopškodzuje a vystavuje zbytočnému riziku menej vážnych problémov i vážnych ochorení, ktoré je síce u väčšiny žien minimálne, u niektorých však celkom reálne. Nie je to síce moderné, ale vymenujeme najdôležitejšie z nich. Nie je nutné prečítať si ich na tomto mieste, pozorné čítanie príbalového letáka ktoréhokoľvek antikoncepcného preparátu by malo umožniť tieto informácie získať tiež.

Začnime tými menej význačnými, ktoré z dlhodobého hľadiska ženu neohrozujú. Patria sem bolesti hlavy, nevoľnosť až zvracanie, napätie prsníkov, bolesti brucha či chrbta, emóčná labilita, zníženie libida, prírastok hmotnosti, zmena pošvového sekreту spojená s nepríjemnými pocitmi. Tieto negatívne účinky sa vyskytujú podľa niektorých údajov len u menšieho percenta žien, aj to údajne prevažne len na začiatku užívania, podľa iných však v ich dôsledku 30 - 50 % nových užívateľiek prestane v priebehu prvého roka HAK užívať a ďalších 10 - 30 % skúša iný prípravok. Najčastejším nežiaducim účinkom je abnormálne krvácanie z maternice. Výmene prípravku či inému zásahu by malo predchádzať vylúčenie celého radu iných možných príčin krvácania (lézia krčka, chyba v užívaní, užívanie iných liekov, žľadúdočné ťažkosti, fajčenie, polyp sliznice maternice či počínajúce tehotenstvo) - vidíme teda, koľko stavov môže interferovať s používaním HAK. Medzi prípadné kožné zmeny patria pigmentácie v niektorých typických lokalizáciách, ktoré môžu pretrvávajúť i po vysadení preparátu či zvýšenie senzitivity kože na slnečný osvit, tzv. fotosenzitivita. U malého percenta užívateľiek môže dôjsť k zhoršeniu či manifestácii kožných androgénnych ťažkostí, predovšetkým akné. V rámci spomínanej emočnej lability môže užívanie HAK potencovať sklon užívateľky k depresívnym stavom.

Závažné nežiaduce účinky, ohrozujúce až život ženy, sú vzácne, napriek tomu však, pochopiteľne, pozorne sledované. Najzávažnejším stavom je tromboembolická choroba (porucha zrážanlivosti krvi, vedúca k tvorbe zrazenín v krvnom obeh), ktorej pravdepodobnosť sa u užívateľiek HAK zvyšuje troj- až štvornásobne oproti ženám, ktoré tieto preparáty neužívajú. Upokojí vás fakt, že len 1 - 2 % tromboembolických príhod u užívateľiek HAK skončí smrťou ženy, ktorá by pri jej neužívaní nezomrela? Túto možnosť významne zvyšujú niektoré geneticky podložené poruchy zrážania krvi, ktoré sa vyskytujú až u 3 - 6 % európskej populácie. Bežne žena o takomto svojom genetickom postihnutí, ktoré sa môže prejaviť napríklad len pri záťaži (akou je užívanie HAK), nevie, pritom riziko tromboembolickej choroby sa u nej zvyšuje až 35-krát! Riziko infarktu myokardu u užívateľiek HAK sa zvyšuje 2 až 3-krát, podobne ako riziko centrálnej mozgovej príhody (ľudovo "mŕtvice"). Tieto riziká významne zvyšujú fajčenie, vek nad 35 rokov, hypertenzia (vysoký tlak), hyperlipidémia (zvyšné množstvo tukov v krvi), cukrovka či obezita. Arteriálna hypertenzia môže byť tiež vyprovokovaná užívaním hormonálnej antikoncepcie. Zvýšenie pravdepodobnosti niektorých onkologických ochorení by malo byť závažným medicínskym faktorom pri rozhodovaní sa o užívaní HAK. Asi najzávažnejším z nich je karcinóm prsníka, kde sa okrem priameho negatívneho vplyvu uplatňuje i fakt, že u užívateľiek HAK dochádza k prvému tehotenstvu, ktoré je výrazným protektívnym faktorom znižujúcim celoživotné riziko karcinómu prsníka, v neskoršom veku. Pri karcinóme krčka maternice sa zase okrem priameho vplyvu na zvýšenom riziku uplatňuje všeobecne vyšší počet partnerov, skorší vek prvej sňožky a menej časté používanie bariérovej antikoncepcie ako prevencie sexuálne prenosných ochorení, ktoré sú hlavnými rizikovými faktormi vzniku karcinómu krčka maternice. V súvislosti s užívaním HAK sa popisuje i vyšší výskyt hepatocelulárneho karcinómu pečene, ako i možné zhoršenie funkcií pečene. Zvýšené je i riziko prejavovania sa ťažkostí súvisiacich s tvorbou žľazových kameňov. HAK negatívne ovplyvňuje i metabolizmus sacharidov, čím sa môže podieľať na vzniku či zhoršení cukrovky. V súvislosti s užívaním HAK dochádza i k zmenám hladín tukov v krvi, čo sa môže podieľať na vzniku kardiovaskulárnych komplikácií.

Ak tieto údaje zhrnieme, hormonálnu antikoncepciu by nemala užívať žena, u ktorej sa v minulosti vyskytlo alebo v súčasnosti vyskytuje ktorékoľvek z uvádzaných závažných ochorení, alebo aj zvýšené riziko, ktoré môže vyplývať z výskytu tohoto ochorenia u najbližších príbuzných. Napriek tomu sa, samozrejme, u konkrétnej ženy môže až v súvislosti so záťažou, ktorú užívanie HAK predstavuje, manifestovať ktorékoľvek z uvedených ochorení.

S dĺžkou užívania týchto preparátov sa riziko väčšiny závažných negatívnych účinkov zvyšuje, rovnako ako sa zvyšuje u tých žien, ktoré s ich užívaním začínú vo včasnom veku. Len čiastočne sa týmto rizikám dá predísť pravidelnými gynekologickými prehliadkami, meraním krvného tlaku, odbermi pečeňových testov či v odôvodnených prípadoch ďalšími krvnými odbermi. Najdôležitejšou súčasťou vyšetrenia je zisťovanie, či sa niektorá z uvedených chorôb závažným, či hoci len miernym spôsobom neprejavila u najbližších príbuzných, alebo priamo u potenciálnej užívateľky, napríklad pri inej záťažovej životnej situácii, akou je napríklad tehotenstvo, dlhodobé užívanie iných liekov, fajčenie a pod.

Cielom tohoto článku nie je strašiť, ale informovať o možných závažných medicínskych dôsledkoch užívania hormonálnej antikoncepcie. Uvedené informácie boli čerpané z českej publikácie Základy gynekologické endokrinologie, vydané nakladateľstvom Grada v roku 2002. Ide teda o aktuálne poznatky. Len poznanie objektívnych pozitívnych i negatívnych informácií môže viesť k skutočne slobodnému rozhodnutiu, čomu dáme vo svojom živote prednosť v takej dôležitej oblasti, akou je naša plodnosť.

Pravda o takzvanej antikoncepcii - zamlčované zabíjanie

Prečo takzvaná?

Pretože tento názov (rozumej "antikoncepcné prostriedky") nie je presný. Skrýva potenciálnu možnosť skorého abortívneho účinku. Tento účinok sa objavuje zvlášť pri užívaní menších dávok hormónov, ktoré nestačia na skutočné zablokovanie ovulácie. Ale aj v prípade užívania dost vysokých dávok hormónov v dvojitých preparátoch nemusí ovuláciu potlačiť počas prvých 7-14 dní na začiatku užívania alebo po dlhšej prestávke v užívaní. Ich účinok môže obmedziť aj súčasné užívanie niektorých liekov (ampicilín, rifampicín, grizeofulvín, lieky proti cukrovke, epilepsii a na spanie) alebo alkoholu a tiež v prípade zvracania, hnačky alebo predĺženia odstupe v dávkovaní. Diéta počaté v tomto prípade zvyčajne zomiera v 7. - 8. dni života. Pokiaľ totiž nedôjde k jeho zahniezdzeniu vo výstelke maternice, zahynie po spotrebovaní vlastných zásob živín. Tzv. hormonálne antikoncepcné prípravky vedľa antikoncepcného účinku (blokovania ovulácie a zmenšenia priepustnosti hlienu krčka maternice pre spermie) spôsobujú zmeny maternicovej sliznice, ktoré znemožňujú uhniezdzenie počatého dieťaťa. Okrem toho negatívne pôsobi na jeho rozvoj a putovanie vo vajčkovode pred zahniezdením. Preto žena, ktorá užíva tzv. hormonálnu antikoncepciu, si nikdy nemôže byť istá, či v danom cykle nespôsobilá smrť svojho týždňového počatého dieťaťa.

Z rozhovoru Eweliny Igańskiej s dr. Zbigniewem Szymańskim, endokrinológom, mimoriadnym profesorom Univerzity kardinála Stefana Wyszyńského vo Varšave. Nasz Dziennik, 17.3.2003

Spolahlivosť hormonálnej antikoncepcie v porovnaní s prirodzenými metódami

Literárne údaje o spolahlivosť metód predchádzania počatia (Pearlov tehotenský index 1))

Metóda	Symptotermálna	Hormonálna 2)	Kondóm	Preruš. súlož
Autor				
Diedrich, 2000	0,8	0,1-1,4	4-5	8-38
Feige, 2001	2-3	0,1-2,9	3-5-(20)	cca 20
Kirchbaum, 2001		0,1-2,9	2-12	10-20
Pheilderer, 2001	1	0,2-1,5	7-14	10-38
Stauber, 2001		0,2-3	2-20	4-18
Uhl, 2001	0,5		3-3,6	20
Goerke, Valet, 2002		0,2-3	3-3,6	10-20
Kaufman, aj., 2002	0,8			10-20
Bender aj. 2003 5)	2,3-2,57)	0,02-0,2	5-10	
Haag 2003	1	0,2-3		10-30
Goerke aj., 2003		0,2-0,5	3-3,6	10-20
Bulling, 2004	0,8	0,2	3-7(-20)	
Notermann, 2004		0,03-3	3-13	10-38

Zostavil: K. Šipr, H. Šíprová, Institut pro odpovědné rodičovství, Brno 2004.

1) Počet nezamýšľaných otehotnení pri používaní metódy počas 1 200 menštruačných cyklov ženy.

2) Údaje spoločné pre prípravky kombinované i gestagénové.

5) Údaje o prirodzených metódach podľa Freundla (str. 164-165)

7) "Chyba používania".

Údaje Pearlovho tehotenského indexu zistené pri niektorých štúdiách hlienovej (Billingsovej) metódy: WHO (1977-1981) Multicentre: Auckland, Dublin, San Miguel, Bangalore, Manila; počet žien 869; počet cyklov: 10215; Pearl index: 2,20

Indian Council of Medical Research Task Force on NFP(1995): počet žien 2059; počet cyklov: 32957; Pearl index: 0,86

Jiangsu Family Health Institute, China- Dr. Shao-Zhen Qian (1997): počet žien 1235; počet cyklov: 14280; Pearl index: 0,00

Shao-Zhen Qian, Huai- Zhi Zuo, Ren-Kang Lu, Lin Peng, Chang- hai He (2000): počet žien 966; počet cyklov: 9870; Pearl index: 0,50

Vzťah umelých potratov a hormonálnej antikoncepcie

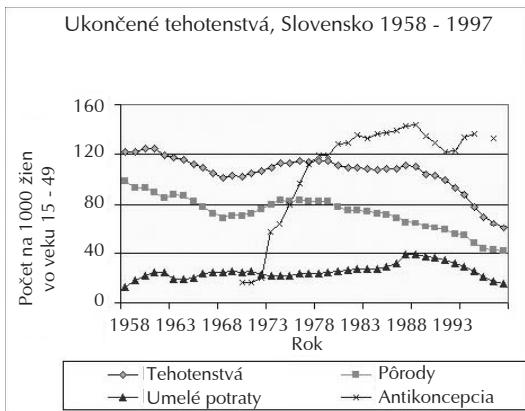
Tí respondenti, ktorí majú odmietavejší postoj k umelým potratom, a chceli by, aby bolo ich vykonávanie právne obmedzené viac, ako je to dnes, považujú v menšej miere hormonálnu antikoncepciu za vhodný spôsob predchádzania počatiu ako tí, ktorí majú k vykonávaniu umelých potratov permissívnejší postoj.

Analýza makrospoločenských faktorov súčasného vývoja pôrodnosti na Slovensku, J. Matulník, A. Ritomský, K. Pastor, Fakulta humanistiky Trnavskej univerzity v Trnave, Trnava 2003, str. 57.

Zisťovali sme tiež vzťah medzi zamýšľanou plodnosťou a názorom na vhodnosť jednotlivých spôsobov regulácie pôrodnosti. Zistili sme, že vyššie hodnoty ukazovateľa zamýšľanej plodnosti majú tí občania, ktorí mnej kladne hodnotia vhodnosť užívania hormonálnej antikoncepcie.

Analýza makrospoločenských faktorov súčasného vývoja pôrodnosti na Slovensku, J. Matulník, A. Ritomský, K. Pastor, Fakulta humanistiky Trnavskej univerzity v Trnave, Trnava 2003, str. 59.

POTRATOVOSŤ NA SLOVENSKU V 90. ROKOCH

1. Potraty v období demografických zmien

Väčšina autorov sa zhoduje v tom, že demografické správanie je významne ovplyvnené politickým režimom. Tak do r. 1989 bola Európa rozdelená železnou oponou aj demograficky, pričom rozdiely v úrovni umelej potratovosti patrili medzi najvýznamnejšie (Dumont 1991, Pastor 1998d). Od r.1990 preberá postkomunistická východná Európa spolu s politickými a ekonomickými vzormi i vzorce demografického správania. Skutočne, v 90. rokoch i umelá potratovosť na Slovensku klesla na úroveň štátov severnej Európy. I keď sa pokles spomalil, ešte sa nedá jednoznačne povedať, či prechod na nové vzorce sa už ukončil alebo kedy sa tak stane.

V nedávnej práci (Pastor 1998a) som politický režim označil dokonca za hlavný faktor určujúci úroveň umelej potratovosti, a to z trojakých dôvodov:

1) Historické dôvody (v komunistických krajinách boli UPT legalizované skôr ako antikoncepcia;

demografické správanie má určitú zotrvačnosť).

2) Ideologické dôvody (marxistický materializmus a kolektívizmus pripisuje životu jednotlivca zanedbateľnú hodnotu, jednotlivec je de facto majetkom štátu).

3) Politické dôvody (totalitarizmus, ideologický monopol marxizmu, vďaka ktorému ak je potrat prehlásený za výdobytok socializmu, nemožno ho kritizovať; potláčanie vplyvu cirkvi).

2. Priebeh poklesu potratovosti

Oproti predchádzajúcim rokom má vývoj potratovosti v 90. rokoch niekoľko zvláštností.

1) Zmena trendu. V 90. rokoch nastala vo vývoji umelej aj celkovej potratovosti zásadná zmena. Kým do roku 1988 všetky ukazovatele narastali (hrubá miera potratovosti, index potratovosti, úhrnná potratovosť), v priebehu r. 1989 dochádza k zmene trendu. Odvtedy umelá potratovosť - až na krátkodobé výkyvy - neustále klesá. Pritom pôrodnosť nevráťala.

2) Medzročný pokles je značne nerovnomerný. V rokoch 1991 až 1996 sa pokles zrýchľoval, najrýchlejší bol r. 1995 a 1996 (od polovice r. 1995 sa interrupcia stala lekárskeho výkonom, ktorý neuhrádza poisťovňa - Z.č. 98/1995 Zz.). R. 1998 a 1999 bol už podstatne pomalší, hoci o zastavení ešte nemožno hovoriť. V porovnaní s Českou republikou boli v SR ukazovatele potratovosti vždy nižšie, s výnimkou r. 1993 - 1995, keď sa v ČR za interrupciu platilo, ale v SR ešte nie.

3) Nepravidielnosti sa vyskytovali aj v mesačných časových radoch. Najvýznamnejšie z nich sú tieto:

- nárast o 10 % v januári 1991, zrejme ako dôsledok liberalizácie a rýchleho rastu cien spotrebného tovaru; po zastavení rastu cien sa potratovosť vrátila na pôvodné hodnoty.

- pokles potratovosti na jar 1992, zrejme ako reakcia na parlamentné diskuzie o Zákone na ochranu života; keď zákon v SNR neprešiel, potratovosť sa vrátila na pôvodné hodnoty.

- jeseň 1992 - pokles pravdepodobne v očakávaní zavedenia poplatku za interrupcie (od 15.10.1992 sa v ČR za interrupcie platí).

- nárast v apríli 1995 tesne pred zavedením poplatku (už po schválení zákona) a hlboký pokles po jeho zavedení (jún-júl 1995), ktorý sa neskôr trochu zmiernil;

4) Nepravidielnosti v priebehu poklesu potratovosti podľa okresov. Hrubá miera potratovosti klesala pomerne rovnomerne, s nevelkými ale významnými odchýlkami r. 1992, 1993 a 1995. R. 1992 klesala potratovosť rýchlejšie v religióznych okresoch, s nižšou potratovosťou. Rokom 1992 sa zároveň končí obdobie znižovania potratovosti bez zvyšovania užívania antikoncepcie. Je možné, že tento pokles je ešte doznívaním návštevy Sv. otca na Slovensku a diskusií o UPT v médiách. Rok 1993 je potom vyrovnaním tejto nerovnomernosti zo strany menej religióznych okresov. Rok 1995 predstavuje významné zníženie potratovosti v okresoch s nižšou religiozitou, vyššou potratovosťou a vyššou prevalenciou antikoncepcie. Tam, kde nezabrali etické argumenty, zbral poplatok.

5) Antikoncepcia zohrala určite významnú funkciu, avšak asi nie je jednoduché povedať akú. Podľa dostupných údajov pokles potratovosti podľa okresov bol - s výnimkou roku 1995 - pomerne rovnomerný, bez ohľadu na to, koľko percent žien v okrese užívalo antikoncepciu. Pokles potratovosti po r. 1992 je do značnej miery sprevádzaný nárastom užívania antikoncepcie. Ten však bol dosť nepravidielný. Najväčší nárast antikoncepcie (o 67 %) sa udial po zavedení poplatku, t.j. medzi r. 1996 a 1999, avšak potratovosť v tom období klesla už iba o 21%. S istou zavernou možno povedať, že poplatok (a odklad sobášov) je príčinou nárastu antikoncepcie.

3. Príčiny poklesu potratovosti

Úroveň potratovosti závisí od viacerých faktorov. Práca (Pastor 1998a) ich vymenúva a hodnotí ich účinnosť v období relatívnej politickej stability 1957 - 1989. Okrem už spomínaného politického režimu sú to:

- legislatíva (aj informácie a fámy o zmene zákona);

- populačná klíma (pôrodnosť; ideálna a realizovaná plodnosť, ekonomické faktory);

- antikoncepcia ("relatívna cena" rôznych metód regulácie pôrodnosti, poplatok za interrupcie);

- kultúrne faktory (verejná mienka, religiozita, sociálna kontrola, vzorce sexuálneho správania).

Zmenou režimu sa mení význam jednotlivých faktorov, nie však ich pôsobenie. Po páde ideologického monopolu marxizmu r. 1989 stratil umelý potrat svoje ideologické krytie. Potrat sa stal diskutovanou témou, čím "cena", ktorú treba platiť za potrat, vzrástla (morálna, spoločenská, neskôr i finančná, hoci právna a zdravotná sa podstatne nezmenili). Po novembri sa UPT stal témou verejnej diskuzie, rokovali o ňom všetky

vlády a parlamenty v ČSFR, priestor dostala aj Cirkev. Potratovosť klesá, keď sa o nej hovorí. Vďaka tomu preferencie potratu ako metóde regulovania pôrodnosti voči antikoncepcii klesli. Je určitým paradoxom, že v dôsledku tohoto tlaku vzrástol dopyt po antikoncepcii, čím sa ďalej urýchlil pokles pôrodnosti.

4. Záver

Proti umelým potratom žiadna zázračná pilulka neexistuje. Ak UPT neprináša zdravotné ani právne riziká, ani zvýšené finančné náklady, ani osobné obmedzovanie sa, ak je spoločensky tolerovaný, tak niet dôvodu prejsť na iné metódy regulovania pôrodnosti. Pravda, okrem jediného, a to je etická neprípustnosť UPT. Vo vyspelej spoločnosti možno teda znižovať potratovosť len na základe etických argumentov. A tie potrebujú slobodu slova (už ju máme), morálne hodnoty, o ktoré sa dá oprieť, a informovaných a nadšených aktivistov, ktorí vedú ponúknuť riešenie. PRO-LIFE hnutie na Slovensku takých ľudí má!

Týmto príspevkom chcem vzdať hold aktivistom pro-life za ich zásluhy na poli znižovania potratovosti. Blahoželám a ďakujem.

Karol Pastor, FMFI UK Bratislava, FH TU Trnava (krátené)

Literatúra:

Avdeev, A., Troitskaia, I. (1999): New Features in Abortion Dynamics In Russia. Prednáška, European Population Conference 1999, The Hague 30 Aug. - 3 Sept. 1999.

Bartoňová, D. (1999): Potratovosť. In.: Pavlík, Z., Kučera, M. (eds.): Populačný vývoj České republiky 1999. Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova v Praze.

Dumont, G.F. (1991): Le festin de Kronos. Fleurus, Paris. Slovenský preklad: Kronova hostina. Charis, Bratislava 1995.

Hassoun, D., Jourdain, A. (1995): Contraception et avortement dans les payes d'Europe l'Est. Cahiers de Sociologie et de Demographie Medicales, 35, 99-123.

Havráněk, F. (1982): Interruptio graviditatis. Avicenum, Praha.

Pastor, K. (1991): Potratovosť, antikoncepcia a populačná klíma. Slovenská štatistika a demografia 1, č. 3-4, s. 61-72.

Pastor, K. (1993): Analýza vývoja potratovosti na Slovensku. Medzinárodná konferencia o úcte k životu. Michalovce 16.-17. 9. 1993. Zborník. s. 68-71.

Pastor, K. (1998a): Social and Demographic Determinants of Abortion. (40-years' Experience in Slovakia). Medical ethics & Bioethics 5, č. 1, s. 6-9.

Pastor, K. (1998b): Vývoj potratovosti na Slovensku a jeho súvislosti. Acta Medica Christiana 5, č. 1-2, s. 11-14.

Pastor, K. (1998c): Potrat a demokracia. Listy, roč. 11, č.4, s. 22-23.

Pastor, K. (1998d): Patterns of Demographic Behaviour

and Future of Europe. In: Glasa, J., KlepanecJ.R. (eds.): Health care under stress. Institute of medical ethics and bioethics, Charis, Bratislava, s. 107-116.

Stloukal, L. (1989): Vývoj potratovosti v ČSR medzi lety 1980 a 1987. Demografie 31, s. 299-313.

Stloukal, L. (1998): Umělá potratovost v České republice v kohortním pohledu. Demografie 40, s. 81-92.

Vaňo, B. (ed.) (2000): Populačný vývoj v Slovenskej republike 1999. VDC, Infostat Bratislava 2000, s. 17 - 32.

Negatíva hormonálnej antikoncepcie:

- potenciálny abortívny účinok,
- ohrozuje vývin dieťaťa, ak ho predtým neusmrtila,
- zdravotné riziká a komplikácie pre ženu,
- neekologicky zasahuje do organizmu ženy,
- antikoncepčné myslenie,
- vytvára bariéru vo vzťahu,
- ohrozuje slobodu ženy, zbavuje zodpovednosti muža,
- môže byť faktorom vplyvujúcim na promiskuitné správanie.

Možnosť objednania publikácií

Poslite nám do redakcie objednávku kníh s udaním počtu objednaných kusov a spätnou adresou. My zabezpečíme, aby Vám objednané tituly v požadovanom množstve boli zaslané na dobierku od vydavateľa.

Nádej pre budúcnosť, Aktuálne posolstvo Písma Svätého - Biblie ženám zaskočených tehotenstvom. Reálna pomoc a sila pre situácie rozhodujúce o živote a smrti. Nádej, ktorá Vás nesklame ... Vydala medzinárodná biblická spoločnosť. Bratislava, 1997. Počet strán: 72. Cena (bez poštovného): 33,- Sk

Marilyn M. Shannonová: **Plodnosť, cykly a výživa.** Môže vaše stravovanie ovplyvniť menštruačné cykly a vašu plodnosť? Z obsahu: nepravidelné cykly, bolestivá menštruácia, predmenštruačný syndróm, silné krvácanie, pre-menopauza, tehotenstvo, nevoľnosť v tehotenstve, opakované potraty, neplodnosť, neplodnosť muža. Liga pár páru na Slovensku, Počet strán: 148. Cena (bez poštovného): 155,- Sk

Elena Holbová: **Život pred životom**

"Toto svoje zamyslenie venujem všetkým deťom, ktoré sa narodili, aj tým ktoré sa mohli narodiť a nenarodili sa". Poetka a lekárka Elena Holbová sa v knižke zamýšľa akoby trochu vychovávať. Nie však v duchu zúrivej zdravotnej výchovy "na pochode", no naopak, v polohlasnom až tichom zamyslení nad vari najvyššou ľudskou hodnotou - životom.

Počet strán: 45. Cena (bez poštovného): 50,- Sk

Konkrétna pomoc ženám a rodinám v núdzi

ZELENÉ ČÍSLO: 0800 1200 24

– Pomoc tehotným ženám v núdzi, pomoc týraným ženám s deťmi.

– Prevádzkuje ho Áno pre život, n. o., 24 hodín denne.

– Bezplatne sa dovoláte z pevnej linky kdekolvek na území SR.

♦ **Áno pre život, n. o.** – pomoc tehotným ženám v núdzi, pomoc týraným ženám s deťmi
Riečna 10, 013 13 Rajecké Teplice
Mobil: 0903 534 894
E-mail: apz@nexta.sk
<http://www.anoprezivot.sk/>

♦ **Spoločnosť Downovho syndrómu na Slovensku**

ÚPKM, Limbová 14, 833 01 Bratislava
Tel.: 02/5936 9324, Fax: 02/5477 3906
E-mail: sds@inmail.sk
<http://sds.host.sk>

♦ **Inštitút Krista Veľkého** – pomoc telesne postihnutým, pomoc osamelým matkám s deťmi a tehotným ženám v núdzi

059 73 Žakovce 30
Tel./fax: 052/4592180, 4592739
E-mail: ikv@sinet.sk

♦ **Slovenská katolícka charita**

Kapitulská 18, 814 15 Bratislava
Tel.: 02/54431506, Fax: 02/54433097
E-mail: info_charita@computel.sk
<http://www.charita.sk/>

♦ **Dom Charitas sv. Kláry** – pomoc týraným a zneužívaným dievčatám a ženám 15 až 25-ročným
Borbisova 5, 031 01 Liptovský Mikuláš

Tel.: 044/5621932

♦ **Dom sv. Alžbety** – dom pre osamelé matky s deťmi
Ulica 9. Mája 74, 974 01 Banská Bystrica

Tel.: 088/414 44 31

♦ **Dom sv. Anny** – pre deti s kombinovaným postihnutím

Letná 7, 064 01 Stará Lubovňa
Tel.: 052/4322196

♦ **Denné detské sanatórium pre deti s poruchami pohybového ústrojenstva a zraku**

Duchovičova 22, 066 01 Humenné
Tel.: 057/7752546

♦ **Dom Charitas sv. Jozefa** – pomoc tehotným ženám v núdzi a dom pre mentálne a kombinovane postihnuté deti

Jiřího Wolkra 41
052 05 Spišská Nová Ves
Tel.: 053/4428366

♦ **Dom Charitas sv. Rodiny** – chránené bývanie pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím v novej kombinácii s telesným postihnutím

Čenčice 2, 059 13 Jánovce
Tel.: 052/7793141

♦ **Diakonické združenie Betánia**

Partizánska 6, 811 03 Bratislava
Tel: 02/54435885
E-mail: betania@isternet.sk
<http://www.betania.sk/>

♦ **Dom Betánia Kalinovo** – pomoc ľuďom s telesným postihnutím

Hrabovo 771, 985 01 Kalinovo
Tel./fax: 047/4390691
E-mail: dombetka@isternet.sk

♦ **Evanjelická diakonia**

Palisády 46, 811 06 Bratislava, pre poštový styk:
P.O.BOX 82, 814 99 Bratislava
Tel.: 02/5441 7498, Fax: 02/5441 2246
E-mail: diakonia@diakonia.sk,
<http://www.ecav.sk/>

♦ **Evanjelická špeciálna základná škola internát-
na pre hluchoslepé deti**

082 07 Červenica 114
Tel./fax: 051/7790 215
E-mail: evphsd@vadium.sk

♦ **Viera a svetlo** – pomoc postihnutým ľuďom

Pekníkova 1, 841 02 Bratislava
Tel. / fax 643 60 725,
E-mail: viera.svetlo@kjs.sk

♦ **Samaritán – pomoc telesne postihnutým**

Spoločnosť Samaritán, Novoveská 32,
841 07 Bratislava,
Tel.: 02 / 64 536 045, 0905 465 137
E-mail: samaritan@ba.sknet.sk

Regionálna pobočka:

Štefánikovo námestie 3/5, 967 01 Kremnica
Tel.: 045/674 24 23, Mobil: 0907 400 708
E-mail: samaritancka@euroweb.sk
<http://www.domov-samaritan.sk>

Vážení čitatelia,
Spravodajca občianskeho združenia Fórum života si môžete objednať vyplnením a zaslaním objednávky uvedenej na tejto strane.

Rovnako môžete časopis objednať aj svojim priateľom a známym, o ktorých viete, že by ich informácie uverejňované v časopise zaujímali.

Budeme veľmi radi, keď nám pošlete vaše postrehy, námety, komentáre. Ak sa dozviete

o nejakej zaujímavej akcii vo vašom okolí, ktorá by korešpondovala so zameraním časopisu, alebo sami takú akciu pripravujete, pošlite nám o nej informáciu, radi ju uverejníme.

Svoj príspevok na vydávanie Spravodajcu o. z. Fórum života, ako aj na inú činnosť Fóra života, o.z., môžete poukázať na:

Názov účtu: Fórum života
Banka: Slovenská sporiteľňa
Číslo účtu: 0422874576/ 0900
Ďakujeme.

Objednávka

Objednávam si Spravodajcu o. z. Fórum života v počte kusov:

Meno a priezvisko

Organizácia

Chcem dostávať Spravodajcu o. z. Fórum života na
poštovú adresu:

e-mailovú adresu:

Svojím podpisom súčasne udeľujem Fóru života o.z. súhlas na spracovávanie poskytnutých údajov za účelom vzájomnej komunikácie.

Podpis:

V dňa

Vyplnenú objednávku zašlite na adresu: Fórum života Mamateyova 4, 851 04 Bratislava alebo si časopis objednať prostredníctvom e-mailu na adrese spravodajca@forumzivota.sk.

Spravodajca občianskeho združenia Fórum života, registračné číslo: MK SR 3253/2004
Vydáva: Fórum života, o. z., Mamateyova 4, 851 04, Bratislava, www.forumzivota.sk.
Fórum života je občianske združenie fyzických a právnických osôb. Jeho cieľom je budovať spoločnosť, ktorá rešpektuje ľudský život vo všetkých jeho formách od počatia po prirodzenú smrť a podporuje rodinu ako optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života.
Kontakt na redakciu: Mamateyova 4, 851 04 Bratislava, e-mail: spravodajca@forumzivota.sk.
Číslo 5/ 2004, vyšlo v decembri 2004. Spravodajca o. z. Fórum života vychádza od decembra 2003.
Akékoľvek rozširovanie textov je povolené s podmienkou uvedenia zdroja.
Číslo redakčne pripravili: šéfredaktor: Patrik Daniška, redaktori: Marek Michalčík, Tomáš Hupka. Preklady: Michal Svetský, Patrik Daniška, Ján Baňas, Martina Fričová. Jazyková korektúra: Lubomír Báfa. Grafika a DTP tlačenej podoby: Stanislav Endrych a Tomáš Hupka. Fórum života 2004.